

JAARSTUKKEN AQUON

2024

INHOUD

JAARVERSLAG 2024

Samenvatting van directie en bestuur	4
1. Kerngegevens van de GR AQUON	6
2. Profielschets en verkorte weergave van de financiële resultaten	7
3. Duurzaamheid	10
4. Algemene toelichting op de jaarstukken	11
5. Programmaverantwoording	12
5.1 Programma laboratorium	12
5.2 Programma eigenaarsdeel	14
6. Paragrafen	15
6.1 Ontwikkelingen sinds het vorige begrotingsjaar	15
6.2 Uitgangspunten en normen	20
6.3 Incidentele baten en lasten	20
6.4 Kostentoerekening	20
6.5 Onttrekkingen aan overige bestemmingsreserves en voorzieningen	20
6.6 Waterschapsbelastingen	20
6.7 Weerstandvermogen	20
6.8 Financiering	21
6.9 Kapitaalgoederen en bedrijfsmiddelen	22
6.10 EMU-saldo	22
6.11 Uittreedregeling	24
6.12 Informatiebeveiliging	24
6.13 Privacy/algemene verordening gegevensbescherming	25
7. JAARREKENING 2024	26
7.1 Balans per 31 december 2024	27
7.2 Exploitatierekening over het jaar 2024	28
8. Waarderingsgrondslagen	29
8.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	29
9. Toelichting op de balans per 31 december 2024	32
10. Toelichting op de exploitatierekening over het begrotingsjaar	40
11. Programma laboratorium	41
12. Programma eigenaarsdeel	47
13. Gebeurtenissen na balansdatum	49
14. Overige gegevens	50
15. Besluit tot resultaatbestemming 2024 en vaststelling van de jaarrekening	51
CONTROLEVERKLARING VAN ONAFHANKELIJK ACCOUNTANT	53

JAARVERSLAG 2024

VOOR WAARMERKINGS-
DOELEINDEN

Verstegen accountants
en adviseurs B.V.

d.d. **03-04-2025**.

SAMENVATTING VAN DIRECTIE EN BESTUUR

Voor u liggen de jaarstukken 2024 van AQUON, die het jaarverslag en de jaarrekening bevatten. Met gepaste trots kunnen wij u melden dat 2024 voor AQUON een goed jaar was. De nieuwbouw in Houten is gereed, personeel en management zijn enthousiast over het nieuwe laboratorium. Alle opdrachten voor de deelnemende waterschappen zijn uitgevoerd, de ingezette innovaties hebben voortgang gekregen en de financiële resultaten zijn boven verwachting. AQUON en haar medewerkers zijn klaar om de strategie naar een nog hoger niveau te brengen.

KERNCIJFERS AQUON 2024	KERNCIJFER	TOELICHTING
Productie waterschappen (incl. NRS)	17,3 mVP	16,7 mVP (excl NRS)
Overschrijding totale productie t.o.v. begroting	2,3%	
Aandeel uitbestedingen in kosten laboratorium	19%	
Bijdrage deelnemende waterschappen	37,1 m€	incl. Eigenarendeel
Bijdrage deelnemende waterschappen laboratorium	35,1 m€	
Prijs per verkooppunt (excl. eigenaren)	2,03	Begroting 2,11; BC 2,24 ¹
Prijs per VP overschrijding t.o.v. begroting	3,9%	
Balanstotaal	54,9 m€	
Toename balanstotaal	13,1%	
Omloopsnelheid kapitaal	0,66 maal/jaar	

HET NIEUWE LABORATORIUM

De nieuwbouw van AQUON is in augustus binnen de planning en begroting opgeleverd. De verhuizing vond plaats in de maanden september en oktober. De bedrijfsprocessen zijn opgestart en de restpunten zijn onder controle. De integratie van Leiden en Tiel verloopt voorspoedig: de medewerkers zijn trots op het nieuwe pand en zijn vooral blij nu met elkaar op één locatie samen te werken. Wij verwachten de centralisatie in 2025 af te kunnen ronden binnen de vastgestelde financiële en bestuurlijke kaders. Naar verwachting zal de puntprijs in de komende jaren de businesscase blijven onderschrijven. De efficiency-doelen worden ruimschoots behaald, waardoor we de volledige investering in innovaties nog altijd kunnen financieren uit de operatie. Door de verhuizing zijn we in staat om het functioneren en ambitieniveau van AQUON op een nog hoger niveau te brengen.

Met het nieuwe pand staat AQUON klaar voor de toekomst. De drie hoofddoelstellingen zijn gerealiseerd: Een laboratorium dat functioneert als een gestroomlijnde machine met een kloppend hart van samenwerking en verbinding met een top duurzaamheidsniveau voor mens en milieu. AQUON staat volop in de schijnwerpers met het nieuwe pand, haar organisatie en haar positie in de (milieu) branche. Zowel vanuit de waterschappen als daarbuiten willen velen het pand graag komen bekijken en de positieve invloed ervan op de sfeer en cultuur ervaren.

1 | Zie pagina 9 voor toelichting prijs per verkooppunt uit BC

MOOIE FINANCIËLE RESULTATEN

AQUON heeft ten opzichte van de programmabegroting 2024 een financieel voordeel voor de waterschappen behaald van 1,3 miljoen euro (een lagere prijs per VP van 8 cent maal een meetvraagomvang van 17,3 miljoen VP). Dit bedrag vloeit terug naar de deelnemende waterschappen. Dit voordeel komt voort uit een 2,3% hoger dan begrote productie in combinatie met een 3,9% lagere gerealiseerde prijs per verkooppunt.

De productie voor de waterschappen is in 2024 met 7% gedaald naar 17,3 miljoen vraagpunten. Deze daling werd veroorzaakt door de afschaling van het Nationaal Rioolwater Surveillance programma door de nationale overheid. AQUON heeft deze productiedaling volledig kunnen opvangen door afbouw van haar flexibele schil. Hoewel geen verdere productiedaling wordt voorzien resteert voldoende flexibiliteit voor het opvangen van toekomstige risico's met 19% aandeel uitbestedingen.

HOOG EFFICIENCY EN INNOVATIE NIVEAU

In 2024 is het personeel intensief betrokken bij de nieuwbouw, de verhuizing naar Houten en de voorbereiding op de integratie van Leiden en Tiel. Deze aanpak werpt nu zijn vruchten af in een voorspoedig en harmonieus verloop van de centralisatie.

Daarnaast heeft AQUON wederom een hoog productieniveau voor de deelnemende waterschappen gerealiseerd binnen de begroting en normstellende "strategie 2020-2030 en businesscase centralisatie". Bovendien heeft het omvangrijke programma van procesverbeteringen en innovaties onverminderd voortgang gehad, waarbij de kosten hiervan volledig vanuit de operatie zijn bekostigd; De werkelijke efficiency-ontwikkeling ligt daardoor op een hoger niveau dan direct uit de jaarcijfers naar voren komt.

EERSTE EVALUATIE STRATEGIE 2020-2030 EN BUSINESSCASE CENTRALISATIE

In 2025 zal de centralisatie naar verwachting (financieel) afgerond worden. Naar verwachting blijven de project- en frictiekosten binnen de begroting. De bijbehorende afschrijving zal aanvangen in 2025 op een niveau dat binnen de businesscase valt.

De beoogde efficiencywinst van de businesscase ter financiering van de nieuwbouw is in aanloop naar de verhuizing al vrijwel op het beoogde niveau gekomen. Het restant aan efficiencywinst zal in 2025 en 2026 realiseerbaar zijn middels natuurlijk verloop en continuering van de make-buy-ally strategie. In de jaarrekening 2025 zal dit volgend jaar naar verwachting een positieve uitslag geven.

BESTUURSVERGADERINGEN

In 2024 zijn het dagelijks en algemeen bestuur van AQUON 5 respectievelijk 3 maal in vergadering bijeen geweest en is een bestuurlijke themadag gehouden.

INVESTERING IN MENSEN EN LEIDERSCHAP BLIJFT VRUCHTEN AFWERPEN

Directie en bestuur complimenteren alle medewerkers en leidinggevendenden voor hun inzet, eensgezindheid, professionaliteit en behaalde resultaten. Door onze gezamenlijke bereidheid tot samenwerking is AQUON succesvol; een waardevolle organisatie van, voor en met de waterschappen!

De directeur

J.K. Bouma

De voorzitter

P.H.W.M. Daverveldt

1. KERNGEGEVENS VAN DE GR AQUON

Deelnemende water- en hoogheemraadschappen	Waterschap Aa en Maas Waterschap Brabantse Delta Waterschap De Dommel Hoogheemraadschap van Delfland Waterschap Hollandse Delta Waterschap Rivierenland Hoogheemraadschap van Rijnland Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard
Provincies	Gelderland Noord-Brabant Noord-Holland Utrecht Zuid-Holland
Bestuurssamenstelling op 31 december 2024	Dhr. P.H.W.M. Daverveldt (Onafhankelijk voorzitter) (*) Mevr. M. Boons Dhr. P. van der Eijk Mevr. A. Hagenaars Dhr. P. Ouwendijk Dhr. H. Schouffoer (*) Dhr. F. Tijhof Dhr. J. Verdoold Mevr. S. de Zoeten (*) Mevr. N. van Zoelen (*) (*) Dagelijks Bestuur
Directie	Dhr. J.K. Bouma

2. PROFIELSCHETS EN VERKORTE WEERGAVE VAN DE FINANCIËLE RESULTATEN

PROFIELSCHETS

AQUON levert inzicht in de waterkwaliteit. Ons onderzoek en advies geeft inzicht in de waterkwaliteit en vormt daarmee de basis voor gezond en duurzaam waterbeheer: de waterschappen kunnen op basis van het door AQUON geleverde inzicht maatregelen treffen of hun beleid aanpassen. Zo werken we samen aan een duurzame leefomgeving, veilig zwemwater en schoon oppervlaktewater.

AQUON biedt het gehele proces van monsternamen, analyse en onderzoek tot en met het leveren van informatie en advies aan. De dienstverlening van AQUON is continu in ontwikkeling. Door nieuwere en efficiëntere methoden verandert de rol van AQUON naar meer adviserend en ondersteunend. Als innovatieve full service ketenpartner werken wij samen met onze negen waterschappen en hoogheemraadschappen in Midden- en Zuid-Nederland aan schoon en gezond water. Onze eigenaren zijn: Waterschappen Aa en Maas, Brabantse Delta, De Dommel, Hollandse Delta en Rivierenland en de Hoogheemraadschappen van Delfland, Rijnland, Schieland en de Krimpenerwaard en De Stichtse Rijnlanden..

ONTWIKKELINGEN IN 2024

Algemeen

In haar vergadering van 10 juli 2023 heeft het Algemeen Bestuur van AQUON de Programmabegroting 2024 vastgesteld. 2024 was een belangrijk jaar voor AQUON in het kader van de verhuizing naar Houten. Na een tijdige oplevering van de nieuwbouw is in september volgens planning gestart met de verhuizing naar het nieuwe pand in Houten. Eind november was de verhuizing afgerond en waren de gebouwen in Leiden en Tiel ontruimd.

Meetvraag

Het aantal gerealiseerde verkooppunten van 16,7 miljoen voor de meetvraag exclusief NRS-bemonsteringen wijkt +2.0% af van de door de waterschappen opgegeven meetvraag voor de Programmabegroting van 16,3 miljoen verkooppunten (in 2023 was dit +1.9%). Daarnaast heeft AQUON nog 571.281 verkooppunten geproduceerd t.b.v. NRS-bemonsteringen. Ten opzichte van 2023 is de productie voor de meetvraag exclusief NRS-bemonsteringen met 0,9% gedaald..

De vraag naar standaardanalyses lijkt stabiel en de vraag naar complexere analyses blijft stijgen. AQUON interpreteert dit als een ontwikkeling dat naast aandacht voor wettelijke monitoring steeds meer aandacht ontstaat voor de verbetering van het watermilieu en de biodiversiteit. Deze ontwikkeling geldt zowel voor oppervlaktewateren als voor de zuiveringsstromen.

De vraag naar nieuwe en innovatieve producten en diensten blijft eveneens een stijgende lijn tonen. Dit betreft in het bijzonder de diensten op het gebied van sensormonitoring, e-DNA technieken, data gedreven analyses en advisering over integrale waterkwaliteit. Er lijkt weinig tot geen verdringing van klassieke meetmethoden door deze nieuwe ontwikkelingen. AQUON onderzoekt de mogelijkheden hiertoe wel en is daarin relatief uniek om die vergelijkbaarheid in de praktijk te kunnen bepalen.

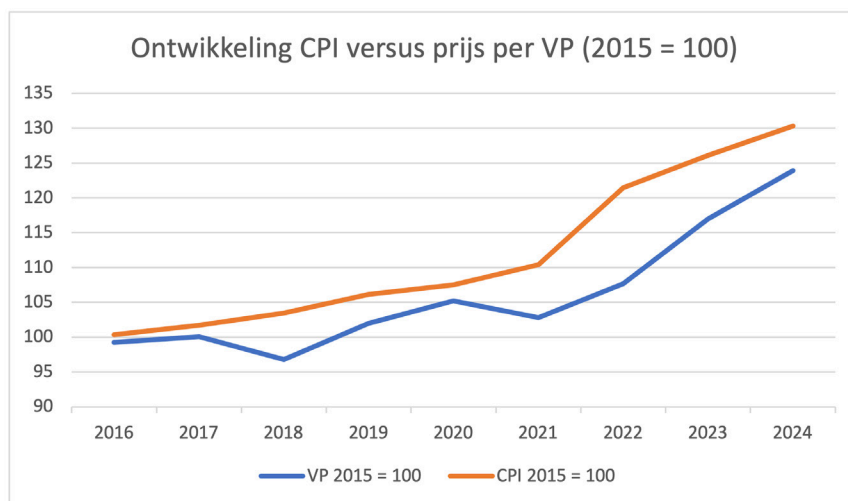
NRS-bemonsteringen

In overleg met het RIVM en de waterschappen zijn er in 2024 gemiddeld 1,4 NRS-bemonsteringen per RWZI per week uitgevoerd. Dit betekent dat de bemonsteringen fors zijn afgeschaald ten opzichte van de aanvankelijk voor 2023 gevraagde 5 bemonsteringen per RWZI per week. AQUON heeft zich al in 2023 aangepast naar dit lagere niveau, de frictiekosten die daarbij zijn ontstaan zijn in 2023 afgerekend met de waterschappen.

Kostenontwikkeling

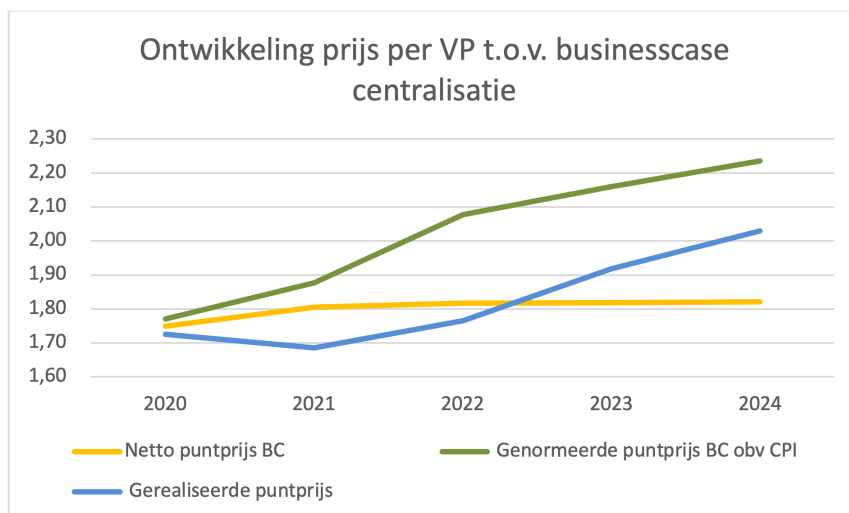
Het jaarmutatatie van het consumentenprijsindexcijfer (CPI) is voor 2024 op 3,3 procent geëindigd.

Ondanks de stijging van de prijzen is AQUON reeds jaren in staat gebleken door middel van efficiencymaatregelen de stijging van de prijs per verkooppunt te beperken. Echter, de prijs- en salarisstijgingen 2023 hebben voor 2024 een grotere impact gehad op de prijs per verkooppunt, met name als gevolg van de relatief hoge salarisstijging in 2023 ten opzichte van de CPI. In onderstaande grafiek wordt de ontwikkeling van de prijs per verkooppunt vergeleken met de ontwikkeling van de consumentenprijsindex ten opzichte van 2015.

Opmerking: Hierbij dient te worden opgemerkt dat de CPI gebaseerd is op een vaste omvang, terwijl de productie van AQUON een wisselende omvang en mogelijk incidentele kosten kent.

Onderstaande grafiek toont de ontwikkeling van de gerealiseerde prijs per verkooppunt in relatie tot de genormeerde prijs per punt (netto puntprijs uit businesscase, gecorrigeerd met werkelijke CPI). Hieruit blijkt dat AQUON sinds het besluit tot centralisatie in 2020 jaarlijks in staat is geweest om door efficiënte inzet van mensen en middelen de stijging van kosten per verkooppunt onder het niveau van de businesscase te houden.

De netto puntprijs BC betreft de berekende prijs per verkooppunt uit de businesscase, contant gemaakt naar 2019 (jaar van opstellen van businesscase). Deze puntprijs, berekend met de werkelijke CPI levert de genormeerde puntprijs BC obv CPI. De blauwe lijn geeft de gerealiseerde puntprijs van AQUON in de jaren 2020-2024 weer. Voor 2024 wordt de genormeerde prijs per VP op een niveau van 2,24 berekend. De realisatie van de prijs per punt van AQUON in 2024 bedraagt 2,03

Kwaliteitsaudit

In 2024 heeft de Raad van Accreditatie (RvA) opnieuw de werkzaamheden en processen van AQUON geauditeerd. Uit deze audit volgden een aantal opmerkingen en afwijkingen, waarvoor corrigerende maatregelen zijn getroffen. De getroffen maatregelen zijn door de RvA beoordeeld waarna in april werd bericht dat de accreditatie van AQUON wederom is verlengd. Daarmee kan AQUON de werkzaamheden op geaccrediteerde basis blijven doen en kan AQUON de waterschappen van de juiste, gevalideerde en geaccrediteerde analyseresultaten voorzien.

Leeswijzer

De begroting 2024 en deze jaarstukken zijn (evenals voorgaande jaren) gebaseerd op twee programmabegrotingen, te weten Laboratorium- en Eigenaarsdeel.

In het totaaloverzicht op de volgende pagina wordt over de gehele bedrijfsvoering inzicht gegeven in de behaalde financiële resultaten over het jaar 2024 in vergelijking tot 2023 en de programmabegroting 2024. Het overzicht geeft in grote lijnen de financiële ontwikkelingen van AQUON weer door de relatie te leggen met de productieomgeving waarin AQUON zich beweegt. Deze schematische weergave van financiële resultaten wijkt af van de door de BBVW voorgeschreven formats van de programmabegroting en verantwoording. Het geeft echter geen tegenstrijdige informatie. De voorgeschreven formats begroting en verantwoording zijn opgenomen in het deel jaarrekening 2024.

PROGRAMMA AQUON TOTAAL Inzicht in financiële ontwikkelingen	Realisatie 2024	Realisatie 2023	Programmabegroting 2024
PROGRAMMA LABORATORIUM			
OPBRENGSTEN			
Bijdrage deelnemers excl. COVID	33.874.512	31.827.521	34.559.000
Diensten voor COVID-bemonsteringen	1.217.750	3.834.177	1.125.000
Diensten voor derden	659.361	562.595	500.000
Externe rentebaten	373.880	42.646	-
Totaal inkomsten	36.125.503	36.266.939	36.184.000
LASTEN			
Personeelslasten	17.857.233	16.385.308	18.220.000
Bedrijfslasten (overige indirecte lasten)	3.441.830	3.774.817	3.231.000
Kapitaallasten	1.653.734	1.728.902	1.959.000
Totaal vaste (inrichtings-) kosten	22.952.797	21.889.027	23.410.000
Personeelslasten Inhuur productiepersoneel	1.782.726	2.654.757	1.749.000
Materiële lasten	4.622.431	4.546.280	4.804.000
Uitbestedingen analyses	6.734.829	7.024.425	5.817.000
Totaal variabele productiekosten	13.139.986	14.225.462	12.370.000
Onvoorzien	6.137	103.139	400.000
Totale operationele kosten	36.098.919	36.217.629	36.180.000
OPERATIONEEL RESULTAAT LABORATORIUM	26.584	49.310	4.000
Bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelasting	-26.584	-49.310	-4.000
Totaal saldo baten en lasten	0	0	0
PROGRAMMA EIGENAARSDEEL			
OPBRENGSTEN			
Bijdrage deelnemers	1.933.000	1.353.000	1.933.000
Bijdrage deelnemers	-	-	-
Totaal inkomsten	1.933.000	1.353.000	1.933.000
LASTEN			
Personeelslasten	670.624	269.813	1.944.996
Bedrijfslasten	469.758	35.386	231.722
Onvoorzien	-	-	1.100.000
Totaal lasten eigenaarsdeel	1.140.381	305.199	3.276.718
Mutatie Bestemmingsreserve	-792.619	-1.047.801	1.343.719
OPERATIONEEL RESULTAAT EIGENAARSDEEL	0	0	0
Bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelasting	0	0	0
BEDRIJFSRESULTAAT	0	0	0

Bedragen in euro's.

In het hoofdstuk 'Programmaverantwoording' worden de bereikte bedrijfsdoelen en de financiële resultaten verantwoord.

3. DUURZAAMHEID

AQUON heeft groen natuurlijk in haar DNA. Of eigenlijk groen én blauw. Want goed water is goed leven. AQUON biedt inzicht in de waterkwaliteit, zodat het samen met de waterschappen zorg kan dragen voor een gezond en duurzaam watersysteem.

‘AQUON draagt bij aan een gezond en duurzaam watersysteem. Samen met de waterschappen werken we aan een gezond leefgebied voor flora en fauna, veilig zwembad en schoon oppervlaktewater voor mens en dier.’ staat in onze missie te lezen.

AQUON heeft aandacht voor duurzaamheid, niet alleen als resultaat van haar werk, maar ook bij het uitvoeren van de werkzaamheden. Inmiddels is de transitie naar een duurzame samenleving een van de grootste opgaves van deze tijd geworden. AQUON draagt bij aan een verantwoorde en duurzame leefomgeving voor de komende generaties mensen, flora en fauna.

AQUON onderscheidt drie thema's binnen duurzaamheid:

1. *Energie en emissies:*

- Bij de nieuwbouw is er veel aandacht geweest voor energieverbruik in het nieuwe pand, wat onder andere heeft geresulteerd in het plaatsen van zonnepanelen, een WKO-installatie, luifels rondom het pand. In de komende jaren zal verder gestreefd worden besparingen waar mogelijk in het productieproces. Bij de aanbesteding van de nieuwe voertuigen voor monsternamen zal ook duurzaamheid een belangrijk criterium zijn.
- Om de uitstoot te verminderen kijkt AQUON onder andere naar mobiliteit en afvalstromen. Dit is ook opgenomen in het inkoop- en aanbestedingsbeleid.
- Met ingang van 2026 zullen de medewerkers hun creativiteit en inventiviteit ook weer inzetten op slim produceren. Daarbij zal de aandacht mede gericht zijn op de mogelijkheden van vermindering van afval en logistieke volumes door bijvoorbeeld vermindering van meetvolumes, efficiëntie in de logistiek, gebruik van water gebaseerde verbruiksmiddelen in plaats van bijvoorbeeld verbruiksmiddelen gebaseerd op chemische middelen.

2. *Circulariteit:*

Het hergebruik van grondstoffen en materialen met als doel zo min mogelijk afval te creëren. Hierbij kijkt AQUON naar inkoop, afvalstromen en toekomstbestendigheid van het nieuwe pand. Hier is aandacht voor bij inkoop en aanbestedingen.

3. *Duurzame inzetbaarheid van de medewerkers:*

AQUON streeft naar een gezonde werkomgeving voor haar medewerkers. De voorzieningen voor een gezond binnenklimaat worden getroffen: luchtkwaliteit, geluid en temperatuur. Ook is er aandacht voor een ergonomisch verantwoorde inrichting van werkplekken.

Bij het werken met gevaarlijke stoffen worden alle benodigde maatregelen voor veilig werken in acht genomen. Er is aandacht voor psychosociale arbeidsomstandigheden en sociale veiligheid is een belangrijk thema binnen AQUON. Ziekteverzuim wordt vroegtijdig gesignaleerd en er is gericht ziektepreventie met een actieve kring bestaande uit Arboartsen, een externe vertrouwenspersoon en waar nodig coaches.

Het bestuur van AQUON heeft ervoor gekozen het nieuwe pand in Houten in de meest duurzame variant te realiseren. Hierbij hebben de bovengenoemde thema's allemaal een plek in onder andere onderstaande elementen:

- Groen mossedum-dak met diverse soorten ondergrond om biodiversiteit te bevorderen
- Circulaire gevelbekleding, gemaakt van hout van damwanden uit de gekanaliseerde Hollandse IJssel
- Zoveel als mogelijk gebruik van bio-based materialen tijdens de bouw
- Zonnepanelen waarbij het kantorengedeelte als energieneutraal (ENG) aangemerkt wordt
- WKO-installatie voor verwarming en koeling
- Houtconstructie in het hart van het gebouw ter compensatie van de CO2-uitstoot van het gebruikte beton voor het lab-gedeelte
- Wadi's op het buitenterrein
- Akoestisch materiaal in het plafond in kantoortuin ten behoeve van geluidsdemping
- In hoogte verstelbare bureaus, stoelen en computerschermen op de werkplekken

Inmiddels is een energie certificaat voor het gebouw ontvangen met energieniveau A+++++. In 2025 zal de score volgens de GPR methodiek definitief bekend worden.

Ook binnen AQUON is duurzaamheid een prioriteit. Het nemen van initiatieven wordt gestimuleerd, bij elke ontwikkeling en aanpassing in de bedrijfsvoering wordt het duurzaamheidsaspect meegenomen in de overwegingen. Dit leidt tot vermindering van grondstofverbruik, energie en fysieke belasting van medewerkers. In 2024 heeft de focus voornamelijk gelegen op het realiseren van een duurzaam gebouw en is de energie van de medewerkers vooral gericht geweest op het goed laten verlopen van de verplaatsing van ons productieproces van Leiden en Tiel naar Houten.

4. ALGEMENE TOELICHTING OP DE JAARSTUKKEN

Het Waterschapsbesluit schrijft in artikel 4.30 voor dat de jaarstukken bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening. Het jaarverslag bestaat uit de programmaverantwoording en de paragrafen. In artikel 30 van het Waterschapsbesluit wordt voorgeschreven dat het jaarverslag de paragrafen bevat die ingevolge artikel 4.11 van het Waterschapsbesluit ook in de begroting zijn opgenomen.

Redactioneel is getracht het dubbel weergeven van informatie in de jaarstukken te voorkomen, tenzij wet- en regelgeving in relatie tot het jaarverslag en de jaarrekening anders voorschrijft.

AQUON kent ook in het verantwoordingsjaar 2024 twee programmabegrotingen. Het programma 'Laboratorium' (hoofdstuk 5.1) betreft de reguliere bedrijfsvoering activiteiten van AQUON. Het tweede programma 'Eigenaarsdeel' (hoofdstuk 5.2) betreft de transformatiekosten voor de verhuizing naar Houten en daarbij AQUON te laten aanpassen aan de strategische keuzes van het bestuur. In het hoofdstuk 'Programmaverantwoording' is een toelichting opgenomen over wat is bereikt en wat de uitgaven per programma zijn geweest.

In het hoofdstuk 'Paragrafen' (hoofdstuk 6) wordt een toelichting gegeven op de vanuit regelgeving verplichte onderwerpen. De volgende 12 paragrafen worden achtereenvolgend behandeld:

- ontwikkelingen sinds het vorig begrotingsjaar
- uitgangspunten en normen
- incidentele baten en lasten
- kostentoerekening
- onttrekkingen aan overige bestemmingsreserves en voorzieningen
- waterschapsbelasting
- weerstandsvermogen
- financiering
- verbonden partijen
- kapitaalgoederen en bedrijfsmiddelen
- bedrijfsvoering
- EMU saldo

Naast de bovengenoemde onderwerpen wordt in dit hoofdstuk ook een toelichting gegeven op:

- uittreedregeling
- privacy en algemene verordening gegevensbescherming

5. PROGRAMMAVERANTWOORDING

5.1 PROGRAMMA LABORATORIUM

In dit programma zijn de reguliere laboratoriumactiviteiten opgenomen. Kort samengevat kenmerkte 2024 zich met medewerkers die naast het uitvoeren van alle going concerntaken, met grote inzet bezig zijn geweest met de verhuizing naar Houten. Het voorbereiden van de verhuizing, de verhuizing, de inrichtingsvraagstukken en de manier van samenwerken zijn met betrokkenheid en inzet uit alle geledingen van de organisatie opgepakt.

In onderstaande tabel worden de financiële ontwikkelingen voor het Programma Laboratorium weergegeven:

PROGRAMMA LABORATORIUM Inzicht in financiële ontwikkelingen	Realisatie 2024	Realisatie 2023	Programmabegroting 2024
OPBRENGSTEN			
Bijdrage deelnemers	33.874.512	31.827.521	34.559.000
Diensten voor COVID-bemonsteringen	1.217.750	3.834.177	1.125.000
Diensten voor derden	659.361	562.595	500.000
Externe baten	373.880	42.646	-
Totaal inkomsten	36.125.503	36.266.939	36.184.000
LASTEN			
Personeelslasten	17.857.233	16.385.308	18.220.000
Bedrijfslasten (overige indirecte lasten)	3.441.830	3.774.817	3.231.000
Kapitaallasten	1.653.734	1.728.902	1.959.000
Totaal vaste (inrichtings-) kosten	22.952.797	21.889.027	23.410.000
Personeelslasten Inhuur productiepersoneel	1.782.726	2.654.757	1.749.000
Materiële lasten	4.622.431	4.546.280	4.804.000
Uitbestedingen analyses	6.734.829	7.024.425	5.817.000
Totaal variabele productiekosten	13.139.986	14.225.462	12.370.000
Onvoorzien	6.137	103.139	400.000
Totale operationele kosten	36.098.919	36.217.629	36.180.000
Resultaat voor belasting	26.584	49.310	4.000
Bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelasting	-26.584	-49.310	-4.000
Gerealiseerd resultaat	0	0	0

Bedragen in euro's

In 2024 heeft AQUON in totaal 17.251.777 verkooppunten voor de waterschappen gerealiseerd (exclusief Derden). Met de verrekening van de inkomsten behaald met externe omzet voor laboratoriumwerkzaamheden van 659.361 euro (2023: 562.595 euro) en rentebaten van 373.880 euro (2023: 42.646) kan voor deze productie een integrale puntprijs voor de deelnemers worden berekend van 2,03 euro (2023: 1,92 euro) en begroot 2,11.

De geleverde producten en diensten worden op basis van nacalculatie aan de deelnemende waterschappen in rekening gebracht volgens de afgesproken kostenverdeling.

Voor de NRS-bemonsteringen zijn in overleg met de Unie van waterschappen, de overige waterschaps-laboratoria, en het ministerie van VWS separate afspraken gemaakt over de wijze van afrekenen. Voor alle bemonsteringen voor het jaar 2024 geldt een vaste prijs van 125 euro exclusief BTW per bemonstering. Vandaar dat de tabel NRS-bemonsteringen wordt weergegeven in aantal monsters en niet in vp's.

Op basis van de verrekening-afspraken kan het volgende overzicht worden gegeven over de financiële bijdrage per deelnemend hoogheemraadschap en waterschap.

Bijdrageregeling Programma 1							NRS- bemonsteringen	
2024	Totale kosten in dit programma (excl. NRS): 33.874						Totale kosten: 1.218	
	Vaste kosten		Variabele kosten			Totale kosten excl. COVID	Aantal monsters	Kosten Excl. BTW
	Procent	Bedrag	Productie	Procent	Bedrag			
Aa en Maas	11,5%	2.930	2.024.942	12,1%	1.028	3.959	572	72
Brabantse Delta	9,9%	2.518	1.989.895	11,9%	1.010	3.528	1.195	149
De Dommel	8,3%	2.100	1.438.896	8,6%	731	2.831	574	72
Delfland	8,1%	2.062	1.766.270	10,6%	897	2.959	369	46
Hollandse Delta	15,1%	3.833	2.047.062	12,3%	1.039	4.872	1.615	202
Rijnland	16,1%	4.081	2.817.364	16,9%	1.430	5.511	1.514	189
Rivierenland	16,3%	4.134	2.316.127	13,9%	1.176	5.310	2.134	267
Schieland en de Kr	6,4%	1.616	963.796	5,8%	489	2.105	626	78
Stichtse Rijnlanden	8,4%	2.132	1.316.144	7,9%	668	2.800	1.143	143
Totaal	100,0%	25.406	16.680.496	100,0%	8.469	33.874	9.742	1.218

Bedragen x € 1.000

Onderstaand een overzicht van de afrekening per waterschap voor het laboratoriumdeel en voor de NRS-bemonsteringen.

Bijdrageregeling Programma 1					NRS-bemonsteringen			
2024	Totale kosten in dit programma (excl. NRS): 33.874							
	Voorschot begrotings 2024	Gefactureerd voorschot	Totale kosten excl. NRS	Afrekening	Begroot	Voorschot gefactureerd	Kosten 2024 excl. BTW	Afrekening 2024
Aa en Maas	4.042	4.042	3.959	-83	50	50	72	22
Brabantse Delta	3.499	3.499	3.528	29	122	122	149	27
De Dommel	2.952	2.952	2.831	-121	57	57	72	15
Delfland	2.832	3.032	2.959	-73	14	14	46	32
Hollandse Delta	5.166	5.206	4.872	-334	172	172	202	30
Rijnland	5.665	5.665	5.511	-154	136	136	189	53
Rivierenland	5.465	5.465	5.310	-155	250	250	267	17
Schieland en de Kr	2.129	2.129	2.105	-24	64	64	78	14
Stichtse Rijnlanden	2.954	2.954	2.800	-154	114	114	143	29
Totaal	34.704	34.944	33.874	-1.070	980	980	1.218	238

Bedragen x € 1.000

5.2 PROGRAMMA EIGENAARSDEEL

In dit Programmaonderdeel worden de activiteiten gebundeld die te maken hebben met de centralisatie van AQUON. Op deze wijze kunnen ontwikkelingen gerelateerd aan de ombouw en herinrichting van AQUON worden gevolgd. In 2020 heeft het algemeen bestuur van AQUON besloten om de activiteiten van AQUON te centraliseren op een nieuwe locatie, waarna in maart 2021 is besloten dat de realisatie van de nieuwbouw in Houten zal plaatsvinden. Na aankoop van de grond en een succesvolle aanbesteding van het werk is in mei 2023 de eerste paal geslagen voor de nieuwbouw. Het laboratorium in Houten is conform planning opgeleverd in augustus 2024 en vanaf september 2024 in gebruik genomen.

In onderstaande tabel worden de financiële ontwikkelingen voor het Programma Eigenaarsdeel weergegeven:

PROGRAMMA EIGENAARSDEEL Inzicht in financiële ontwikkelingen	Realisatie 2024	Realisatie 2023	Programma- begroting 2024
OPBRENGSTEN			
Bijdrage deelnemers	1.933.000	1.353.000	1.933.000
Totaal inkomsten	1.933.000	1.353.000	1.933.000
LASTEN			
Personeelslasten	670.624	269.813	1.944.996
Bedrijfslasten (overige indirecte lasten)	469.758	35.386	231.722
Onvoorzien	0	0	1.100.000
Totaal lasten eigenaarsdeel	1.140.381	305.199	3.276.718
Bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelasting	0	0	0
Mutatie Bestemmingsreserve	-792.619	-1.047.801	-1.343.718
Resultaat	0	0	0

Bedragen in euro's

De personeelskosten in het begrotingsjaar 2024 betreffen de personeelslasten van de projectleider en de assistent projectleider voor de nieuwbouw. Beide medewerkers zullen uit dienst treden na afronding van de nieuwbouw. Daarnaast zijn de frictiekosten met betrekking tot het vertrek van personeel in deze post opgenomen, alsook de inhuur van een adviseur facilitair, de vergoeding voor verhuiskosten en de compensatie van de extra reistijd als gevolg van uitvoering van de regelingen opgenomen in het Sociaal statuut.

Onder de bedrijfslasten zijn de kosten voor de verhuizing, de kosten voor het cultuurprogramma 1AQUON, de eerste schoonmaak na oplevering en de kosten voor in- en externe communicatie omtrent de nieuwbouw verantwoord.

Het moment van optreden van de frictiekosten is lastig te voorspellen. Om deze reden is bij de vaststelling van de businesscase centralisatie het besluit genomen om een Bestemmingsreserve te vormen voor de te verwachten frictiekosten in verband met de centralisatie. In lijn hiermee zal het resultaat van 2024 van het Eigenarendeel geheel worden toegevoegd aan de Bestemmingsreserve.

6. PARAGRAFEN

6.1 ONTWIKKELINGEN SINDS HET VORIGE BEGROTINGSJAAR

AQUON is in 2024 doorgegaan op de ingeslagen weg: het continue streven naar een efficiëntere workflow en gerichte aandacht voor organisatie en medewerkers om verdere ontwikkeling van AQUON te realiseren. Door investering in procesoptimalisaties en methode innovaties is AQUON een van de technologische koplopers in de grootschalige laboratoriummarkt. Daarbij wordt nadrukkelijk een verbinding in stand gebracht en gehouden tussen alle activiteiten en betrokkenen.

Centralisatie

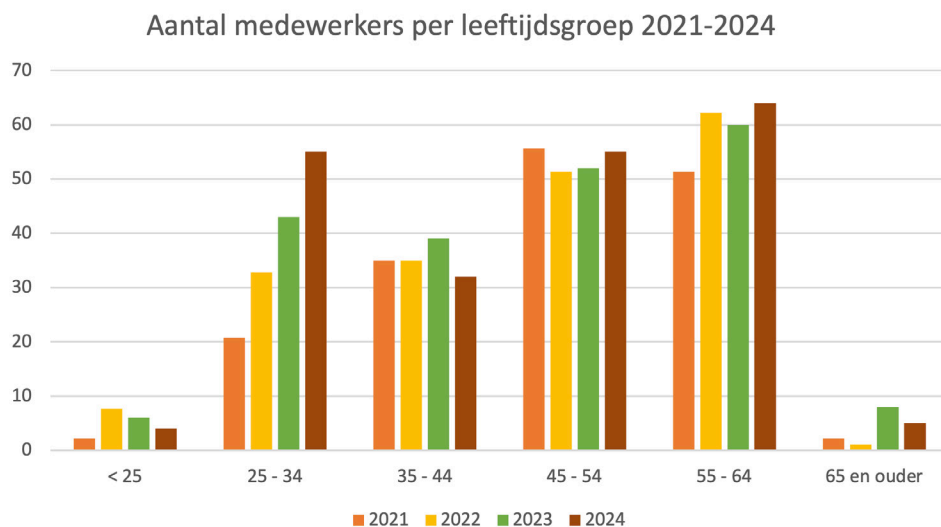
In augustus 2024 is de nieuwbouw in Houten opgeleverd waarna in september en oktober de verhuizingen vanuit de locaties Leiden en Tiel hebben plaatsgevonden. Het totale door het algemeen bestuur toegekende investeringsbudget bedraagt 50,1 miljoen euro (inclusief bestuurlijke ruimte, gemandateerd aan het dagelijks bestuur, van 5,2 miljoen euro). Voor de realisatie is een bedrag van 630.000 euro van de bestuurlijke ruimte aangewend. AQUON is er trots op dat het project qua oplevering en in gebruik name binnen de planning is afgerond. Daarnaast zal het project ook met afwikkeling van de resterende posten in 2025 binnen begroting worden afgerond.

Het betrekken van het nieuwe pand betekent dat medewerkers vanuit verschillende locaties zijn gaan werken op 1 nieuwe locatie. Dit stelt uitdagingen aan medewerkers, zoals een weg vinden in een nieuw pand, het samenwerken met collega's van een andere locatie, het achterlaten van een bekende omgeving en vertrouwd worden met een nieuwe werkplek. Er is veel enthousiasme in de organisatie over het nieuwe gebouw en het samenwerken in één pand.

Personeel

Op 31 december 2024 zijn er 215 medewerkers in dienst van AQUON. Ten opzichte van 2023 is dat een toename van 7 medewerkers. In 2024 zijn er 8 medewerkers als uitzendkracht doorgestroomd naar een AQUON contract. Over het jaar 2024 zijn in totaal 24 medewerkers in dienst getreden. Met name in het leeftijdscohort van 25-34 jaar is er veel instroom geweest, een gunstige ontwikkeling voor de continuering van de organisatie en het voorkomen van vergrijzing. Om de ontwikkeling van medewerkers van AQUON te blijven stimuleren zijn er in 2024 trainingen en cursussen aangeboden op diverse werkgebieden zoals chemie, hydrobiologie, ICT en inkoop. Zo blijft het personeel opgeleid en vaardig voor de toekomst.

17 medewerkers hebben in 2024 de organisatie verlaten. De bezetting is daarmee komen te liggen op 202,5 fte (2023 191,4 fte). De belangrijkste redenen voor vertrek van medewerkers bij AQUON zijn pensioen en werken dichterbij huis. AQUON verwacht geen hoge uitstroom meer als gevolg van de verhuizing.

Arbeidsmarkt

Ondanks de aanhoudende krapte op de arbeidsmarkt slaagt AQUON er steeds vaker in om vacatures zelf in te vullen. Zo heeft AQUON veel respons gehad op onder andere de vacatures van manager Servicebureau, monsternemers bij team Monsternamen & Logistiek, analisten en uitzoekers bij team Hydrobiologie en de laboratoriumondersteuning bij team Chemie. Ondersteunende functies op het gebied van financiën/control en ICT zijn lastig om in te vullen. Samenwerkingen met externe recruiters hebben ervoor gezorgd dat er alsnog enkele medewerkers op deze functies zijn aangenomen in 2024.

Inhuur personeel

Naast de inzet van eigen medewerkers maakt AQUON gebruik van uitzendkrachten en inhuur door middel van detachering. Deze medewerkers zijn ingezet bij de Centrale Monsterontvangst (CMO), of als monsternemer of op speciale projecten zoals (inkoop)begeleiding bij (Europese) aanbestedingen. Zo fungeert de flexibele schil als bron voor extra kennis, kunde en capaciteit die niet altijd aanwezig is bij de huidige formatie. In enkele gevallen is een tijdelijke medewerker in dienst genomen door AQUON, waardoor de opgedane kennis en ervaring behouden zijn.

Ziekteverzuim

In 2024 bedroeg het ziekteverzuim gemiddeld 5,6 procent, wat een daling van 0,9 procentpunt ten opzichte van 2023 betekent. AQUON lijkt hiermee uit te komen op het landelijke gemiddelde van vorig jaar. De meldingsfrequentie is met 1,4 meldingen per medewerker ongewijzigd gebleven ten opzichte van 2023. Gekoppeld aan de daling van het verzuimpercentage betekent dit, dat AQUON minder langdurig verzuim heeft ten opzichte van 2023.

Productie totaal

De totale AQUON productie van 17.3 miljoen verkooppunten bevat het volgende:

- Meetvraag van de waterschappen: 16.7 miljoen
- NRS-bemonsteringen: 571 K

En daarnaast:

- Productie voor Derden: 307K

Productie waterschappen

De negen aangesloten waterschappen en hoogheemraadschappen hebben in 2024 opnieuw een verhoogd productievolume ten opzichte van de begroting van AQUON gevraagd. De productie exclusief NRS-bemonsteringen is 2.0 procent hoger dan het gevraagde niveau van de Programmabegroting 2024.

Onderstaande grafiek toont de ontwikkeling van de productie ten opzichte van de Programmabegrotingen voor de jaren 2018-2024. Hierbij zien we de verbetering van de inschatting van de meetvraag door de opdrachtgevers waardoor het verschil tussen de begrote en werkelijke productie is gereduceerd.

Ook 2024 wordt gekenmerkt door een toenemende vraag naar ‘nieuwe stoffen’. Zover mogelijk voert AQUON deze analyses in eigen beheer uit en indien nodig worden deze onderzoeken in nauwe samenwerking met gerenommeerde partijen uitgevoerd. In 2023 zijn deze analyses meegenomen bij de Europese Aanbestedingen voor de chemische uitbestedingen.

NRS-bemonsteringen

In 2024 zijn volgens afspraak gemiddeld 1.4 bemonsteringen per week per RWZI uitgevoerd. In totaal worden 9.742 bemonsteringen verrekend met de waterschappen. AQUON heeft de afschaling volledig kunnen opvangen door de afbouw van haar flexibele schil.

Derden

AQUON heeft naast de productie voor haar opdrachtgevers van de waterschappen ook beperkt productie geleverd aan derden. Het betreft productie waarmee een directe relatie ligt met het voorzieningsgebied en/of de activiteiten van de deelnemende hoogheemraadschappen en waterschappen. De wet Markt en Overheid wordt hierbij in ogenschouw genomen. Deze productie is 307.303 verkooppunten en dit is 1,7 procent van de totale AQUON productie.

In onderstaand overzicht wordt het aantal verkooppunten voor de deelnemende waterschappen en hoogheemraadschappen over de periode 2022 – 2024 weergegeven

Waterschap of Hoogheemraadschap	Verkooppunten			% Gemiddeld over 3 jaar
	2024	2023	2022	
Aa en Maas	2.024.942	1.866.942	1.821.055	11,6%
Brabantse Delta	1.989.895	1.830.106	1.708.102	11,2%
De Dommel	1.438.896	1.289.096	1.424.361	8,4%
Delfland	1.766.270	1.667.006	1.288.948	9,6%
Hollandse Delta	2.047.062	2.537.829	2.115.638	13,6%
Rijnland	2.817.364	2.577.561	2.760.659	16,5%
Rivierenland	2.316.127	2.527.277	2.226.052	14,3%
Schieland en de Kr'waard	963.796	1.210.805	1.114.580	6,7%
De Stichtse Rijnlanden	1.316.144	1.320.877	1.333.073	8,1%
Totaal	16.680.496	16.827.499	15.792.468	100,0%

Servicebureau

Het Servicebureau is de intermediair tussen de opdrachtgevers bij de waterschappen, de operationele AQUON-organisatie en derden. Het Servicebureau werkt klantgericht en proactief, en voert regie over alle inkomende en lopende opdrachten. De taken bestaan uit relatiemanagement, orderafhandeling (incl. functioneel beheer van ordersysteem OMS), centrale monsterontvangst en coördineren van de uitbestedingen. Verder is het Servicebureau verantwoordelijk voor het inzicht in en het beheersen van de productie van AQUON.

In 2024 zijn dashboards ontwikkeld en uitgerold die het Servicebureau en de opdrachtgevers ondersteunen in de afstemming rondom lopende opdrachten. De dienstverlening professionaliseert verder met veel nieuwe energie Deze energie zorgt er voor dat het team doorgroeit, werkprocessen verder worden afgestemd en dat het team aangesloten blijft bij de innovaties. Het centrale kantoor in Houten leidt tot een merkbare verbetering om verbinding te maken: binnen het team, de disciplines en de operationele labs.

De centrale monsterontvangst is efficiënt door de verhuizing heen gekomen. De nieuwe werkruimte en nieuwe werkwijzen zijn operationeel, evenals nieuwe logistieke routes (van buiten naar binnen, en intern naar de labs). Nieuwe kansen voor verdere optimalisatie van werkprocessen worden gezien en verkend in samenwerking met team Chemie. Het aantrekken van nieuwe medewerkers voor het CMO is soepel verlopen en geeft AQUON vertrouwen als werkgever in deze nieuwe omgeving.

Vraagontwikkeling en advies

Vraagontwikkeling en advies heeft tot doel om structureel invulling te geven aan het intensiveren van het relatienetwerk, het van 'buiten naar binnen' halen van technologische ontwikkelingen en innovaties en samen met de waterschappen werken aan een kennis- en innovatieagenda. Dit wordt in samenspraak met de regisseurs van de waterschappen uitgevoerd en intern bij AQUON met het management.

Monstername & Logistiek

Binnen M&L liepen het afgelopen jaar veel projecten en diverse (onderhandse) aanbestedingen. Deze projecten en aanbestedingen op diverse gebieden hebben enerzijds geleid tot veel werkzaamheden naast het reguliere werk, maar anderzijds bieden deze aanbestedingen kansen voor het veldwerk en de innovaties binnen M&L.

Naast de verhuizing naar Houten heeft M&L een nieuwe satelliet locatie in Zoeterwoude betrokken. Met de inzet van de medewerkers heeft AQUON een mooie locatie voor haar monsternemers gerealiseerd.

Chemisch onderzoek

2024 stond volledig in het teken van de verhuizing naar de centrale locatie in Houten. De voorbereidingen die eind 2023 zijn gestart, hebben geleid tot een strakke verhuizing, waarbij op enkele onderdelen na alle chemie onderdelen in 3 weken zijn verhuisd.

Bij de start in Houten bleek dat een aantal zaken in het laboratorium beter afgesteld moesten worden. Met de realiserende partijen zijn deze zaken binnen beperkte periode opgelost. Onze klanten hebben niet veel gemerkt. De verhuizing naar één locatie en het samenzijn en de beschikbare ruimte op de locatie is een winst, waarop we verder kunnen bouwen.

In 2024 zijn de nieuwe methodes opgezet om lager te kunnen meten (lage grenzen voorbewerking en LCMS en GCMS analyses) en de methodes voor pentachloorfenol en target screening in gebruik genomen. Voor 2025 wordt hier een verdere toename op al deze gebieden verwacht.

Hydrobiologisch onderzoek

Het inzicht geven in de ecologische waterkwaliteit is de bijdrage vanuit het hydrobiologisch onderzoek. Het werk bestaat uit hydrobiologische monstername, veldwaarnemingen en de hydrobiologische analyses/determinaties en de vertaling van data naar informatie. De resultaten daarvan zijn de basis voor de bepaling van de ecologische toestand van het water in het kader van de Kaderrichtlijn Water (KRW).

Daarnaast is er ook in 2024 weer een toename naar monitoring om inzicht te krijgen in wat er beter kan in het watersysteem en wat de knoppen zijn waar aan gedraaid kan worden. Samengevat gaat het in het kader van de KRW over beleidsmonitoring en is de andere monitoring gericht op informatie voor inrichting en beheer van het watersysteem met als doel een betere ecologische waterkwaliteit. Bij dat laatste zijn drie stappen relevant: de nul-meting, het diagnostisch meten en na aanpassingen de effect-meting.

In 2024 heeft AQUON in ILOW-verband gewerkt aan twee belangrijke ontwikkelingen, te weten: een ecologische beoordelingssysteem en de methodiek voor blauwalgtoxines.

Verder wordt DNA steeds vaker ingezet in de analyses om inzicht te geven in voorkomende soorten in het watersysteem.

6.2 UITGANGSPUNTEN EN NORMEN

Algemeen

AQUON kent vanaf het begrotingsjaar 2016 twee programma's. Het eerste programma wordt 'Laboratorium AQUON' genoemd, het tweede programma 'Eigenaarsdeel GR AQUON'.

Salarisontwikkeling

In december 2023 is de vijfde cao Werken voor waterschappen definitief geworden. De cao heeft een looptijd van 1 jaar vanaf 1 januari 2024. De belangrijkste afspraken zijn dat met ingang van deze datum de salarissen en schaalbedragen met 25 euro stijgen en vervolgens nog verhoogd worden 3 procent waarna er per 1 juli nogmaals een salarisverhoging van 2 procent is gevolgd. Daarnaast is het PBB budget voor medewerkers tot 35 jaar verhoogd van 6.000 euro naar 12.000 euro.

Prijsindexatie

Na enkele jaren van hoge prijsindexatie is in 2024 de inflatie weer op een normaal niveau geweest.

6.3 INCIDENTELE BATEN EN LASTEN

Eenmalige kosten en baten zijn verantwoord en toegelicht in de kosten- en batencategorie waartoe zij behoren.

6.4 KOSTENTOEREKENING

De vaste kosten worden verrekend op basis van de gemiddelde gerealiseerde productie van de afgelopen drie jaren voorafgaand aan het begrotingsjaar. De variabele kosten worden conform het relatieve aandeel in de werkelijke jaarproductie (aantal verkooppunten) van het betreffende jaar verdeeld.

6.5 ONTTREKKINGEN AAN OVERIGE BESTEMMINGSRESERVES EN VOORZIENINGEN

Er hebben geen onttrekkingen aan de overige bestemmingsreserves plaatsgevonden.

6.6 WATERSCHAPSBELASTINGEN

AQUON heft geen waterschapsbelasting en daarmee is deze paragraaf niet van toepassing.

6.7 WEERSTANDVERMOGEN

Het weerstandvermogen geeft de mate weer waarin AQUON haar risico's kan opvangen. Met andere woorden: het weerstandvermogen is het vermogen van AQUON om calamiteiten op te vangen zonder dat het invloed heeft op de voortzetting van de uitvoering van het bestaande beleid. Bij het vaststellen van het weerstandvermogen wordt de weerstandscapaciteit afgezet tegen de risico's die AQUON loopt. De weerstandscapaciteit geeft het geheel van middelen en mogelijkheden weer om niet begrote, onverwachte en substantiële kosten te dekken.

Een weerstandvermogen bestaat normaliter uit opgebouwde reserves (eigen vermogen), bezuinigingsmogelijkheden en onbenutte belastingcapaciteit om alle risico's af te dekken. Als reserves kunnen de vermogenspositie en bestemmingsreserves worden meegeteld. In lijn met de afspraken gemaakt binnen de GR AQUON kent zij geen algemene reserves en reserveert daarmee niet voor majeure risico's.

Op grond van de Gemeenschappelijke Regeling en de wet worden tekorten van AQUON gedekt door de deelnemende waterschappen. De deelnemers zijn verantwoordelijk voor de continuïteit en de financiering van de onderneming en staan volledig garant voor de rente en aflossing van aangegane leningen en in rekening courant opgenomen gelden. Met de deelnemende waterschappen als eigenaar is de continuïteit van de organisatie geborgd.

6.8 FINANCIERING

Naast de bestaande leningen heeft AQUON in 2024 twee nieuwe stortingen ontvangen van reeds in 2023 afgesloten contracten voor de realisatie van de nieuwbouw.

Financieringsarrangement ultimo 2024

AQUON heeft oorspronkelijk een financieringsarrangement ter waarde van 9,7 miljoen euro afgesloten waarmee de vaste activa wordt gefinancierd. In 2022, 2023 en 2024 zijn acht leningen aangetrokken ter financiering van de nieuwbouw in Houten. AQUON betreft geen leningen via haar deelnemende waterschappen. De waarde van de vaste schulden met een rente-typische looptijd van één jaar of langer bedraagt op balansdatum 42,8 miljoen euro. In onderstaande tabel is het verloop van de leningen inzichtelijk gemaakt.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	31-12-2023	Vermeerderingen	Aflossingen	31-12-2024
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen:				
Bank instelling NWB bank	31.726.000	6.000.000	-151.166	37.574.834
Bank instelling BNG bank	5.780.000	0	-514.000	5.266.000
Totaal	37.506.000	6.000.000	-665.166	42.840.834

Bedragen in euro's

Kasgeldlimiet

AQUON valt onder wetgeving Financiering decentrale overheden (wet Fido). De wet Fido heeft als doel het bevorderen van een solide financiering en kredietwaardigheid van de decentrale overheden. In deze wet wordt geschreven over een kasgeldlimiet. De kasgeldlimiet geeft de maximale kortlopende schuld (inclusief banksaldo) van AQUON aan. Dit is de grens waarbinnen decentrale overheden hun activiteiten met kortlopende middelen mogen financieren in een jaar. Elk kwartaal wordt het gemiddelde van de kortlopende middelen getoetst aan de kasgeldlimiet.

In 2024 bleef AQUON onder de gestelde norm per kwartaal.

Renterisiconorm

De renterisiconorm is opgesteld met als doel de rentegevoeligheid van de portefeuille van leningen met als looptijd een jaar of langer te beperken. Dit komt erop neer dat het renterisico in een bepaald jaar niet meer mag bedragen dan een wettelijk bepaald percentage van het begrotingspercentage. Het renterisico op de vaste schuld in een jaar wordt berekend door de som van het bedrag aan herfinanciering en het bedrag aan renteherziening op de vaste schuld. Voor gemeenschappelijke regelingen is de renterisiconorm bepaald op 20 procent. De renterisiconorm voor AQUON voor 2024 bedraagt hiermee circa 7,2 miljoen euro. De GR AQUON heeft in 2024 deze normering niet geraakt.

Er heeft in 2024 geen uitzetting van gelden plaatsgevonden en er is geen gebruik gemaakt van financiële instrumenten (derivaten, opties en dergelijke). Het risicobeleid is erop gericht toekomstige risico's inzichtelijk te maken, te beheersen, te verminderen of te spreiden. Overtollige daggelden worden dagelijks afgedragen aan Rijksschatkist.

6.9 KAPITAALGOEDEREN EN BEDRIJFSMIDDELEN

De belangrijkste kapitaalgoederen van AQUON worden gevormd door de drie panden, de inrichting daarvan en de laboratoriuminrichting.

AQUON heeft in 2024 drie panden in haar bezit. Deze panden staan in Leiden, Tiel en Houten. In 2025 worden de panden Leiden en Tiel verkocht.

Begin 2024 is er een nieuwe taxatie uitgevoerd van de panden in Leiden en Tiel. Deze taxaties hebben niet tot nieuwe inzichten geleid.

Voor de laboratoriuminrichting is het onderhoud van de instrumenten ondergebracht bij hierin gespecialiseerde expertisebedrijven. Dit betreffen jaarlijkse onderhoudscontracten.

Door afgesloten leasecontracten liggen de financiële risico's en het onderhoud van het wagenpark niet bij AQUON maar bij leasemaatschappijen.

6.10 EMU-SALDO

Wet Hof

De Wet Houdbare Overheids Financiën (Wet Hof), die in december 2013 in werking is getreden, en de afspraken over de invulling daarvan in het 'Financieel Akkoord' tussen Rijk en decentrale overheden van januari 2013 leiden er toe dat de waterschappen het EMU-saldo een plaats moeten geven in de beleidsvoorbereiding, sturing en beheersing.

Wet Hof en Gemeenschappelijke regelingen

Artikel 5 van de Wet Hof bepaalt dat de individuele EMU-referentiewaarde van het waterschap naast het eigen aandeel ook het aandeel in openbare lichamen betreft. Hiermee wordt het EMU-saldo van een openbaar lichaam bedoeld dat is ingesteld bij een gemeenschappelijke regeling (GR). De GR is zoals bedoeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen waaraan het waterschap deelneemt, voor zover dit aandeel aan het waterschap moet worden toegerekend.

EMU saldo 2024

AQUON rapporteert het EMU-saldo, dat op landelijk niveau wordt samengevoegd en aan de norm getoetst. Onderstaand wordt de bepaling van het EMU-saldo 2024 weergegeven.

ONDERDEEL	BEDRAG
1. Exploitatiesaldo (voor toevoeging/onttrekking aan reserves)	0
2. Invloed investeringen (zie staat van vaste activa)	
-/- bruto investeringsuitgaven	-26.165.095
+ investeringbijdragen van derden	0
+ verkoop materiële en immateriële activa	0
+ afschrijvingen en waardeverminderingen	1.545.545
3. Invloed voorzieningen	
+ toevoegingen aan voorzieningen t.l.v. exploitatie	105.240
-/- onttrekkingen uit voorzieningen t.b.v exploitatie	-20.471
-/- betalingen rechtstreeks uit voorzieningen	0
+ eventuele externe vermeerderingen van voorzieningen	0
4. Invloed reserves (zie staat van reserves en voorzieningen)	
-/- eventuele betalingen rechtstreeks uit reserves	0
+ eventuele externe vermeerderingen van reserves	0
5. Deelnemingen en aandelen	
+ boekverlies	0
-/- boekwinst	0
EMU-saldo	-24.534.781

6.11 UITTREEDREGELING

In de gemeenschappelijke regeling AQUON 2024 wordt in artikel 46 gesproken over de uittreedregeling. In dit artikel zijn de voorwaarden voor uittreden vastgelegd. Aanvullend heeft het algemeen bestuur het uitvoeringsbesluit vastgesteld. In artikel 46.3 is de jaarlijkse actualisatie van de formule voorgeschreven. Onderstaand wordt een schema met financiële verplichtingen per deelnemend waterschap of hoogheemraad gegeven.

Uitwerking Uittreding

In het jaar 2026 uittreden betekent

Refnr	De uitgangspunten conform het bestuurlijke uitvoeringsbesluit op grond van artikel 46 GR AQUON.			
0	De uittredingsvoorwaarden staan vermeld in artikel 46 van de GR AQUON.			
0	Een kalenderjaar opzegtermijn. In deze termijn reguliere betaling van de bijdragen.			
1	Aandeel in productie	Jaarrekening 2024	blz. 20	tabel
2	Bedrag vaste kosten	Jaarrekening 2024	blz. 10	€ 22.952.797
3	Personeelslasten	Jaarrekening 2024	blz. 30	€ 17.220.484
4	Rente & leningen	Jaarrekening 2024	blz. 30	€ 108.189
5	Voorraden	Jaarrekening 2024	blz. 29	€ 428.103
6	Aandeel programma Eigenaren	Begroting 2026	n.v.t.	€ 0
7	Inregelen/onvoorzien	Vast bedrag		€ 200.000

Waterschap of Hoogheemraadschap	Aandeel productie	Bijdrage deelnemers (4 maal)	Afkoop van personeel 60%	Afkoop rente en leningen	Voorraden	Programma eigenaren	Inregelen/onvoorzien	Totaal
Referentie nr.	1	1 & 2	1 & 3	4	1 & 5	6	7	
Aa en Maas	11,6%	10.639	1.197	pm	50	€ 728	200	12.814
Brabantse Delta	11,2%	10.295	1.159	pm	48	€ 800	200	12.501
De Dommel	8,4%	7.733	870	pm	36	€ 627	200	9.466
Delfland	9,6%	8.794	990	pm	41	€ 576	200	10.601
Hollandse Delta	13,6%	12.478	1.404	pm	58	€ 1.131	200	15.272
Rijnland	16,5%	15.188	1.709	pm	71	€ 1.189	200	18.357
Rivierenland	14,3%	13.165	1.482	pm	61	€ 1.268	200	16.176
Schieland en de Kr'waard	6,7%	6.125	689	pm	29	€ 360	200	7.403
De Stichtse Rijnlanden	8,1%	7.393	832	pm	34	€ 526	200	8.986

Bedragen x €1.000

6.12 INFORMATIEBEVEILIGING

Archiefbeheer

AQUON voldoet aan de Archiefwet. In 2024 is een nieuwe archiefverordening en besluit informatiebeheer vastgesteld. Er is voorzien in een archiefbewaarplaats en een archivaris voor AQUON.

Informatiebeveiliging

AQUON heeft in 2024 met haar kwartiermaker de doelen rondom informatiebeveiliging helder gesteld. Hierbij is het doel om ISO 27001 gecertificeerd te worden en het ISMS (Information Safety Management System) onder te brengen binnen ons geaccrediteerde ISO 17025 kwaliteitssysteem. Deze doelstellingen zijn zowel in de ambtelijke platforms als in het bestuur nader toegelicht en het plan van aanpak hierbij is uitgewerkt met de ambitie om te komen tot een certificering conform ISO 27001 in 2026.

Baselinetoetsen (i.c. risico analyses op tactisch niveau) zijn opgestart om onze kroonjuwelen te identificeren en het bijbehorende beschermingsniveau (BBN) te definiëren. Afhankelijk van de resultaten van die toetsen zal in de loop van 2025 gestart worden met de beheersmaatregelen die nodig zijn om de informatiebeveiliging verder op het gewenste niveau te brengen. De beoordeling van de plan – do – check – act management cyclus voor dit onderwerp wordt eind 2025 meegenomen in de directiebeoordeling volgens ISO 17025, zodat de werking van het op dat moment opgezette systeem voor de eerste keer beoordeeld kan worden. Van daaruit vindt de verdere ontwikkeling en implementatie plaats.

6.13 PRIVACY/ALGEMENE VERORDENING GEGEVENSBESCHERMING

Bereikte resultaten

De afgelopen jaren is er structureel en periodiek overleg geweest tussen de functionaris gegevensbescherming (FG), het AQUON management en de privacy officer van AQUON. Nadat in 2023 het privacybeleid AQUON is vastgesteld werd in 2024 het Privacy plan met de benodigde werkzaamheden uitgevoerd.

- Met de privacy ambassadeurs van de teams zijn er drie workshops/trainingen georganiseerd om de bewustwording, datalekken, de basisprincipes van de AVG-wet en hun rol binnen de organisatie te verduidelijken.
- In 2024 werd de Awareness training Arda-Online gecontinueerd. Dit programma helpt de medewerkers zich bewust te maken van de risico's en geeft richting om gewenst gedrag te sturen inzake Privacy, datalekken en informatieveiligheid.
- Privacy verklaringen werden opgesteld en geplaatst op de website van AQUON.

In 2024 werden er 6 datalekken gemeld en behandeld en één melding is gedaan van een incident. In het totaal betreft het vijf datalekken met geen of een zeer beperkt risico. De overige twee datalekken met een beperkt risico typeren zich als een mogelijke onbevoegde toegang tot persoonsgegevens. Eén daarvan was bij een verwerker van AQUON. Beide datalekken zijn binnen 72 uur tijdig gemeld aan de Autoriteit Persoonsgegevens.

Bij alle incidenten zijn controles uitgevoerd om vast te stellen dat de omvang niet groter was dan in eerste instantie geconstateerd en er zijn maatregelen genomen om herhaling van de fout te voorkomen. Er zijn geen meldingen ontvangen van schade door betrokkenen als gevolg van datalekken. Naar het oordeel van de FG zijn de datalekken adequaat opgepakt en heeft AQUON zorgvuldig gehandeld in de rol van verwerkingsverantwoordelijke.

Het onderwerp datalekken komt regelmatig terug in het bewustwordingsprogramma Arda on-line, dit om blijvende alertheid te realiseren. De gemiddelde deelname van de medewerkers aan de Arda Awareness training wordt gemonitord.

7. JAARREKENING 2024

VOOR WAARMERKINGS-
DOELEINDEN

Verstegen accountants
en adviseurs B.V.

d.d. **03-04-2025**.

7.1 BALANS PER 31 DECEMBER 2024

Balans per 31 december 2024		31-12-2024	31-12-2023
VASTE ACTIVA			
I IMMATERIËLE VASTE ACTIVA			
Overige immateriële vaste activa		605.921	713.350
II MATERIËLE VASTE ACTIVA			
Overige investeringen met een economisch nut		51.655.555	26.928.575
III FINANCIËLE VASTE ACTIVA			
Overige uitzettingen met een oorspronkelijke looptijd van één jaar of langer		75.901	45.794
Totaal vaste activa		52.337.377	27.687.719
VLOTTENDE ACTIVA			
IV VOORRADEN			
Grond- en hulpstoffen voor eigen gebruik		428.103	313.238
V UITZETTINGEN MET EEN RENTETYPISCHE LOOPTIJD KORTER DAN ÉÉN JAAR		1.738.536	18.896.875
Uitzettingen bij openbare lichamen		0	2.942.813
Uitzettingen in 's Rijks Schatkist		1.630.441	15.734.877
Overige uitzettingen met een looptijd korter dan één jaar		108.095	219.185
VI LIQUIDE MIDDELEN			
Overige bank- en girotegoeden		232.027	16.059
VII OVERLOPENDE ACTIVA			
Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen		435.585	1.879.827
Totaal vlottende activa		2.834.251	21.105.999
Totaal activa		55.171.628	48.793.718
VASTE PASSIVA			
VIII EIGEN VERMOGEN			
Bestemmingsreserves		3.511.455	2.718.836
IX VOORZIENINGEN			
Voorzieningen voor arbeidsgerelateerde verplichtingen		382.222	297.453
X VASTE SCHULDEN MET EEN RENTETYPISCHE LOOPTIJD VAN ÉÉN JAAR OF LANGER			
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige instellingen		42.840.834	37.506.000
Totaal vaste passiva		46.734.511	40.522.289
VLOTTENDE PASSIVA			
XI NETTO-VLOTTENDE SCHULDEN MET EEN RENTETYPISCHE LOOPTIJD KORTER DAN ÉÉN JAAR			
Overige kortlopende schulden		4.083.822	3.018.852
XII OVERLOPENDE PASSIVA			
Overige vooruitontvangen bedragen die ten behoeve van volgende begrotingsjaren komen		4.353.295	5.252.577
Totaal vlottende passiva		8.437.117	8.271.429
Totaal passiva		55.171.628	48.793.718

Bedragen in euro's

7.2 EXPLOITATIEREKENING OVER HET JAAR 2024

PROGRAMMA AQUON TOTAAL				
Kostensoort groepen	Kostensoorten	Programma-begroting 2024	Realisatie 2024	Vershil Begroting - Realisatie
LASTEN				
2.1	Salaris huidig personeel en bestuurders	13.774.946	12.504.533	1.270.413
2.2	Sociale premies	3.979.931	3.430.773	549.158
2.4	Overige personeelslasten	1.680.950	1.285.179	395.771
2.5	Personeel van derden	2.478.169	3.090.098	-611.929
	Personeelslasten	21.913.996	20.310.582	1.603.414
3.11	Uitbestedingen analyses	5.817.000	6.734.829	-917.829
	Uitbesteding	5.817.000	6.734.829	-917.829
3.1	Duurzame gebruiksgoederen	300.000	476.970	-176.970
3.2	Overige gebruiks- en verbruiksgoederen	3.654.000	3.591.240	62.760
3.3	Energie	850.000	599.222	250.778
	Materiële lasten	4.804.000	4.667.432	136.568
1.1	Externe rentelasten	119.000	108.189	10.811
1.3	Afschrijvingen activa	1.840.000	1.545.544	294.456
	Kapitaallasten	1.959.000	1.653.734	305.266
3.4	Huren en rechten	94.000	170.025	-76.025
3.5	Leasebetalingen operational lease	942.000	935.364	6.636
3.7	Verzekeringen	57.000	82.330	-25.330
3.8	Belastingen	21.000	-118.929	139.929
3.9	Onderhoud door derden	665.000	953.859	-288.859
3.10	Overige diensten door derden	1.683.722	1.843.937	-160.215
	Overige indirecte lasten	3.462.722	3.866.587	-403.865
5.2	Onvoorzien	1.500.000	6.136	1.493.864
	TOTAAL LASTEN	39.456.718	37.239.300	2.217.419
BATEN				
1.1	Externe rentebaten	0	373.880	-373.880
3.6	Diensten voor derden	500.000	659.361	-159.361
	Bijdrage deelnemers	37.617.000	37.025.262	591.738
	TOTAAL BATEN	38.117.000	38.058.504	58.496
	Gerealiseerd resultaat voor bestemming, volgend uit voorgaande onderdelen	-1.339.719	819.204	-2.158.922
	Bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelasting	-4.000	-26.584	22.584
	TOTAAL SALDO BATEN EN LASTEN	-1.343.719	792.620	-2.136.338
	Mutatie bestemmingsreserve	1.343.719	-792.620	2.136.338
	GEREALISEERD RESULTAAT	0	0	0

Bedragen in euro's

8 WAARDERINGSGRONDSLAGEN

8.1 GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Op de jaarrekening is naast het gestelde in het waterschapbesluit, de Regeling beleidsvoorbereiding en verantwoording waterschappen (BBVW) van toepassing. Met betrekking tot de verslaggeving worden de verslaggevingsvoorschriften vanuit het waterschapbesluit gehanteerd.

Algemene grondslag

Waardering van passiva en activa, alsmede de bepaling van het resultaat, vinden in principe plaats op basis van historische kosten. Activa en passiva zijn opgenomen tegen nominale waarde. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, onverschillig of zij tot inkomsten of uitgaven in dat jaar hebben geleid. Baten en lasten, waaronder ook begrepen de heffing van de vennootschapsbelasting, worden daarbij verantwoord tot hun brutobedrag. De waarderingsgrondslagen per balansonderdeel worden in het vervolg van deze jaarrekening toegelicht.

Activa

Immateriële en materiële vaste activa

De waardering van de vaste activa vindt plaats tegen de historische kostprijs onder aftrek van ontvangen bijdragen en afschrijvingen. De historische kostprijs bestaat uit de werkelijke/historische uitgaven. Afschrijving vindt plaats conform de financiële verordening welke bestuurlijk is vastgesteld. Activering vindt plaats op het moment van ingebruikname. De afschrijving vindt plaats vanaf het jaar na het moment van ingebruikname.

De volgende afschrijvingstermijnen worden in overeenstemming met de verordening gehanteerd:

• Immateriële vaste activa	5-7 jaar
• Vervoermiddelen	5 jaar
• Bedrijfsgebouwen	40 jaar
• Verbouwingen en gebouw-gebonden installaties	15 jaar
• Inrichting en (kantoor)meubilair	10 jaar
• Overige materiële activa	5 jaar

Op basis van de verwachte gebruiksduur wordt:

- Laboratoriumsoftware (LIMS- en OMS-systeem) in 7 jaar afgeschreven
- Mobiele telefoons, laptops en tablets in 3 jaar afgeschreven.

Duurzame waardevermindering van vaste activa:

Afwaardering van bedrijfseconomisch vastgoed vindt plaats indien de directe opbrengstwaarde lager is dan de boekwaarde. Lagere taxatiewaarden dan de boekwaarden van onroerende zaken zijn hierbij als duurzame waardedaling in aanmerking genomen.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten), de jaarlijkse aflossingen, afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen.

Duurzame waardeverminderingen van financiële vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen. Zo nodig wordt een voorziening voor verwachte oninbaarheid op de boekwaarde in mindering gebracht.

Voorraden

De grond- en hulpstoffen zijn uitsluitend voor eigen gebruik (magazijnvoorraden) en worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs. Indien nodig wordt een voorziening voor incurante voorraden gevormd om de eventuele waardedaling of incurantheid op te vangen.

Uitzettingen met een looptijd korter dan één jaar en overlopende activa

De uitzettingen met een looptijd korter dan één jaar worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid wordt een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Uitzettingen in 's Rijks Schatkist

Drempelbedrag

In principe dienen alle overtollige middelen in de schatkist te worden aangehouden. Er zijn echter een aantal uitzonderingen. Eén daarvan is het drempelbedrag (afhankelijk van de omvang van de decentrale overheid) dat gemiddeld per kwartaal buiten de schatkist mag worden gehouden. Voor AQUON bedraagt 1 miljoen euro.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren

Het drempelbedrag is bedoeld om het dagelijks kasbeheer te vereenvoudigen: niet elke laatste euro hoeft in de schatkist te worden aangehouden. In principe hoeven alleen de liquide middelen die boven het drempelbedrag uitgaan in de schatkist te worden aangehouden. In 2024 hebben er zich geen overschrijdingen van het drempelbedrag plaatsgevonden.

Liquide middelen

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Passiva

Voorzieningen

Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen (schulden) van de organisatie. Om die reden kunnen voorzieningen naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Voorzieningen worden gewaardeerd op de contante waarde, het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

Voorzieningen worden gevormd indien er sprake is van:

- Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten.
- Op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten.

De vorming van een voorziening, dan wel een dotatie aan een reeds bestaande voorziening, is als een last in het betreffende boekjaar verantwoord. Alle aanwendungen aan voorzieningen zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht en in het verslagjaar niet ten laste van de exploitatie verantwoord.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een looptijd van één jaar of langer.

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Baten en lasten

De baten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Een bate wordt genomen zodra deze is gerealiseerd, terwijl een last wordt verwerkt zodra deze bekend is.

9. TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2024

I) IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

De immateriële activa worden alle gecategoriseerd onder 'overige immateriële vaste activa'.

Alle hier verantwoorde activa zijn software en licenties. Onderstaand wordt het verloop van de immateriële vaste activa weergegeven.

Verloopoverzicht IVA	Boekwaarde 31-12-2023	Investerings	Desinvesterings	Afschrijvingen	Bijdragen derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2024
Overige immateriële vaste activa	713.350	59.765	0	-167.194	0	0	605.921
Totaal	713.350	59.765	0	-167.194	0	0	605.921

Bedragen in euro's

De investeringen in de immateriële vaste activa betreffen een update van de software.

II) MATERIËLE VASTE ACTIVA

Het verloop van de materiële vaste activa was als volgt:

Verloopoverzicht MVA	Gronden en terreinen	Bedrijfsgebouwen	Machines, apparaten en vaste activa	Overige materiële vaste activa	Materiële vaste activa in uitvoering	Totaal materiële vaste activa
Boekwaarde begin begrotingsjaar	1.244.453	2.398.952	3.627.722	315.681	19.341.767	26.928.575
Investerings	0	0	2.288.924	735.070		3.023.994
Mutatie activa in uitvoering	0	0	0	0	23.081.336	23.081.336
Desinvesterings	0	0	0	0		0
Afschrijvingen	0	-188.772	-960.344	-229.235		-1.378.351
Afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen	0	0	0	0		0
Boekwaarde einde begrotingsjaar	1.244.453	2.210.180	4.956.302	821.516	42.423.103	51.655.554

Bedragen in euro's

Het in maart 2020 genomen besluit tot centralisatie heeft geen effect op waarde en afschrijvingstermijnen van de panden. Eventuele boekverliezen bij de verkoop zijn voorzien in de frictiekosten en zullen in het eigenarendeel verantwoord worden. Mutatie activa in uitvoering betreft volledig de uitgaven in 2024 voor de centralisatie. In 2025 zal de centralisatie (financieel) afgerond worden en is daarom verantwoord als materiële vaste activa in uitvoering. De nieuwbouwlocatie in Houten is in augustus 2024 opgeleverd en AQUON heeft deze vanaf september in gebruik genomen. In lijn met de grondslagen vindt de afschrijving over het in 2024 in gebruik genomen deel plaats vanaf boekjaar 2025. Bij AQUON is er geen sprake van bijdragen van derden direct gerelateerd aan een actief.

De investeringen worden onderstaand toegelicht.

Afschrijvingskosten

In onderstaande tabel wordt de aansluiting weergegeven van de afschrijvingskosten met de exploitatierekening.

Afschrijvingskosten	Immaterieel Vast Actief	Materieel Vast Actief	Totaal
Afschrijvingskosten	167.194	1.378.351	1.545.545

Bedragen in euro's

Investerings

Van de 3.023.994 miljoen euro die geïnvesteerd is in de aanschaf van machines, apparaten en werktuigen, is 1.983.207 euro besteedt aan vervanging en uitbreiding laboratoriumapparatuur. Daarnaast is voor 305.716 euro aan apparatuur aangeschaft voor sensormonitoring. Verder is er 499.410 euro geïnvesteerd in de aanschaf en uitbreiding van apparatuur voor kantoorautomatisering en mobiele telefoons. Tevens hebben verbouwingen plaatsgevonden voor de locaties Zoeterwoude en Dordrecht, 187.442 euro. De overige investeringen bedragen € 48.219.

In de kaderbrief 2024 is een investeringskrediet voor (vervangings-)investeringen opgenomen van 3,2 miljoen euro per jaar. Daarnaast is voor doorontwikkeling ICT en facilitair een bedrag van 700.000 euro voor 2024 opgenomen. In 2024 is van het toegezegde krediet een bedrag van 3.083.759 euro benut. Het investeringskrediet wordt voor 2 jaar vastgesteld. In 2024 is er sprake van overschrijdingen voor ICT en facilitair en (vervangings-)investeringen, in 2023 was er sprake van onderschrijdingen voor ICT en facilitair en (vervangings-)investeringen. Voor 2023 en 2024 samen blijft AQUON onder het beschikbaar gestelde krediet. In onderstaande tabel wordt de stand van het investeringskrediet over 2024 weergegeven:

Investerings Laboratorium	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2024
Doorontwikkeling ICT en facilitair	700.000	794.835
(Vervangings-) investeringen apparatuur	2.000.000	2.041.183
Investerings Sensoring incl. bijbehorende ICT	1.200.000	247.741
Totaal	3.900.000	3.083.759

Bedragen in euro's

Investerings Nieuwbouw

In 2022 heeft het Algemeen Bestuur het totaal benodigde krediet voor de realisatie van de nieuwbouw beschikbaar gesteld. Dit betreft een totaalbedrag van 45,53 miljoen euro. Een deel van de gemaakte kosten wordt direct in het eigenarendeel in de lasten genomen. De totale te activeren kosten van de nieuwbouw tot en met 31-12-2024 zijn als volgt te specificeren:

Investerings Laboratorium	Totaal besteed
Grond	3.933.187
Gebouw - bouwkunding	19.557.985
Gebouw - installaties	15.275.098
Inrichting	3.266.869
Overig	389.964
Totaal	42.423.103

Bedragen in euro's

III) FINANCIËLE VASTE ACTIVA

Het verloop van de financiële vaste activa kan als volgt worden weergegeven:

Verloopoverzicht FVA	31-12-2023	Vermeerderingen	Aflossingen	31-12-2024
Overige uitzettingen met een oorspronkelijke looptijd van een jaar of langer	45.794	30.107	0	75.901
Totaal	45.794	30.107	0	75.901

Bedragen in euro's

De overige uitzettingen met een oorspronkelijke looptijd van een jaar of langer betreffen de waarborgsommen voor de huur van de panden (steunpunten) in Dordrecht, 's-Hertogenbosch en Zoeterwoude.

De panden in Dordrecht, 's-Hertogenbosch en Zoeterwoude worden aangehouden als satellietlocatie voor de afdeling Monsternamen & Logistiek. In 2024 is een waarborgsom van 25.398 euro betaald als waarborgsom voor de huur van het pand in Zoeterwoude. Daarnaast is er een contante zekerheid groot 5.709 euro inzake accijnzen aan de Belastingdienst afgegeven.

IV VOORRADEN

De stand van de voorraden kan als volgt worden weergegeven:

Vorraden grond- en hulpstoffen	31-12-2023	31-12-2024
Grond- en hulpstoffen voor eigen gebruik	364.115	438.268
Voorziening incurante grond- en hulpstoffen	-50.877	-10.166
Totaal	313.238	428.103

Bedragen in euro's

De voorraden zijn grond- en hulpstoffen voor uitsluitend eigen gebruik en zijn gewaardeerd tegen de laatste inkoopprijs.

In 2024 is de voorziening voor incurante voorraden beoordeeld en bijgesteld. De voorziening wordt gevormd voor artikelen die niet courant zijn. De waarde van de voorziening op balansdatum bedraagt 10.166 euro. De waarde van de voorraden bedraagt op balansdatum 438.268 euro.

De voorziening ten aanzien van de incurante voorraden wordt in mindering gebracht op de balanswaarde voorraden. De balanswaarde van de voorraden is daarmee 428.103 euro. De balanswaarde ligt hoger dan voorgaand jaar. Dit komt enerzijds door duurdere inkoop van chemicaliën en materialen, anderzijds is er extra ingekocht om de voorraad aan het einde van het jaar op peil te houden.

V) UITZETTINGEN MET EEN LOOPTIJD KORTER DAN ÉÉN JAAR

De uitzettingen met een looptijd korter dan één jaar zijn als volgt te specificeren:

Uitzettingen met een looptijd korter dan één jaar	Saldo 31-12-2023	Saldo 31-12-2024
Uitzettingen bij openbare lichamen	2.942.813	0
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	15.734.877	1.630.441
Overige uitzettingen met een looptijd korter dan één jaar	219.185	108.095
Totaal	18.896.875	1.738.536

Bedragen in euro's

Aan het einde van het jaar 2024 zijn er geen facturen aan de deelnemende waterschappen en hoogheemraadschappen (openbare lichamen) betreffende de bijdragen over het eerste kwartaal van het nieuwe jaar uitgereikt.

AQUON dient haar overvloedige liquide middelen aan te houden bij het Rijk, het zogenaamde 'Schatkistbankieren'. Ten behoeve van het schatkistbankieren heeft AQUON een werkrekening bij een bankinstelling geopend. Op deze werkrekening heeft AQUON een daglimiet van 2 miljoen euro. Het saldo eind 2023 was eenmalig hoog als gevolg van storting van de leningen ten behoeve van de nieuwbouw.

De overige uitzettingen zijn ontstaan door de uitgevoerde laboratorium werkzaamheden voor derde klanten. Uit een risico-inventarisatie is gebleken dat een voorziening ten aanzien van mogelijke oninbaarheid van de vorderingen per ultimo 2024 niet noodzakelijk is.

VI) LIQUIDE MIDDELEN

Dit bedrag betreft het saldo op de bankrekeningen bij een tweetal bankinstellingen. De banksaldi kunnen als volgt worden weergegeven:

Liquide middelen	Saldo 31-12-2023	Saldo 31-12-2024
Overige bank- en girotegoeden, NWB bank	15.000	15.000
Overige bank- en girotegoeden, Rabobank	4.282	5.766
Overige bank- en girotegoeden, NWB bank	-3.223	211.261
Totaal	16.059	232.027

Bedragen in euro's

De bankrekeningen van AQUON worden afhankelijk van het banksaldo verantwoord onder de post liquide middelen of onder de kortlopende schulden. De liquide middelen staan ter vrije beschikking van AQUON en zijn dagelijks opeisbaar.

Bij een bankinstelling is een kredietfaciliteit op de rekening courant afgesloten tot een maximaal bedrag van 7,0 miljoen euro. Voor het verkregen krediet is geen zekerheid gesteld. In 2024 is geen gebruik gemaakt van dit krediet.

VII) OVERLOPENDE ACTIVA

De overlopende activa betreffen nog te factureren leveringen aan derden, vooruitbetaalde kosten, vooruit ontvangen facturen en voorschotten betaald aan personeel. Het saldo betreft met name kosten welke in een volgend boekjaar worden verantwoord.

Overige nog te ontvangen bedragen alsmede de vooruit betaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	31-12-2023	31-12-2024
Nog te factureren bedragen	1.453.402	108.203
Vooruit betaalde bedragen	409.482	134.772
Vooruit betaalde bedragen uitbestedingen		191.885
Voorschotten betaald aan personeel	815	725
Tussenrekening STOWA	15.644	0
Overige nog te ontvangen bedragen alsmede de vooruit betaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	484	0
Totaal	1.879.827	435.585

Bedragen in euro's

De post Nog te factureren bedragen betrof in 2023 de afrekening van covid 2023 en omzet derden van december. In 2024 bestaat dit bedrag nog uit een deel covid 2023 en omzet derden december. De vooruitbetaalde bedragen betreft kosten die betrekking hebben op het boekjaar 2025, waarvan de factuur reeds in 2024 is ontvangen. De vooruit betaalde bedragen uitbestedingen heeft betrekking op deelbetalingen van twee leveranciers waarvan het werk nog niet is opgeleverd in 2024.

VIII) EIGEN VERMOGEN

Conform de statuten van de GR AQUON heeft AQUON op balansdatum geen eigen vermogen, anders dan een bestemmingsreserve. In 2024 is het resultaat van 792.619 euro uit het Eigenaarsprogramma volgens afspraak en voorstel resultaatbestemming gedoteerd aan de Bestemmingsreserve.

De bestemmingsreserve dient voor dekking van de (frictie)kosten welke samenhangen met de centralisatie. In hoofdstuk 12 programma eigenarendeel zal de stand per 31-12-2024 in relatie tot de businesscase nader toegelicht worden.

Verloopstaat reserves	31-12-2023	Toevoeging	Onttrekking	31-12-2024
Bestemmingsreserve	2.718.836	792.619		3.511.455

IX) VOORZIENINGEN

De voorziening is gevormd voor de arbeidsgelateerde verplichtingen (jubileum) die AQUON heeft ten opzichte van haar medewerkers. Vanaf 2024 is het wettelijk verplicht een voorziening voor de RVU op te nemen indien hiertoe een verplichting bestaat. Een aantal medewerkers heeft een RVU-uitkering. Hiervoor is een voorziening opgenomen.

Verloopstaat voorzieningen	31-12-2023	Toevoeging	Onttrekking	31-12-2024
Voorzieningen voor arbeidsgelateerde verplichtingen	297.453		-20.471	276.982
Voorzieningen RVU	0	105.240	0	105.240
Totaal	297.453	105.240	-20.471	382.222

X) VASTE SCHULDEN

In onderstaand overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar over het jaar 2024:

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	31-12-2023	Vermeerderingen	Aflossingen	31-12-2024
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen:				
Bank instelling NWB Bank	31.726.000	6.000.000	-151.166	37.574.834
Bank instelling BNG Bank	5.780.000	0	-514.000	5.266.000
Totaal	37.506.000	6.000.000	-665.166	42.840.834

Bedragen in euro's

In 2024 heeft AQUON twee nieuwe leningen ontvangen. De contracten hiervoor met uitgestelde storting zijn reeds in 2023 afgesloten. Deze leningen zijn bestemd voor de nieuwbouw.

XI) VASTE SCHULDEN MET EEN RENTETYPISCHE LOOPTIJD KORTER DAN ÉÉN JAAR

De vaste schulden met een rente-typische looptijd korter dan één jaar zijn als volgt te specificeren:

Kortlopende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	31-12-2023	31-12-2024
Schulden aan leveranciers	2.003.807	2.604.734
Schulden in verband met te betalen belastingen, sociale en pensioenpremies	1.015.042	1.479.088
Totaal	3.018.849	4.083.822

Bedragen in euro's

De schulden aan leveranciers betreffen met name leveranciers aan wie AQUON (analyse) werkzaamheden uitbesteed, leveranciers van materialen en chemicaliën en uitzendbureaus.

De te betalen belastingen betreffen de loonbelasting, de omzetbelasting en de vennootschapsbelasting.

XII) OVERLOPENDE PASSIVA

De overlopende passiva zijn als volgt te specificeren:

Overige vooruit ontvangen bedragen die ten behoeve van volgende begrotingsjaren komen	31-12-2023	31-12-2024
Vooruit gefactureerde bedragen	1.650.678	862.540
Nog te ontvangen facturen	2.541.891	2.569.038
Arbeidsgerelateerde verplichtingen	1.060.011	921.717
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten behoeve van volgende begrotingsjaren komen	0	0
Totaal	5.252.580	4.353.295

Bedragen in euro's

De vooruit gefactureerde bedragen betreffen de afrekeningen met de deelnemers. In 2023 was AQUON meer verschuldigd aan afrekeningen dan in 2024 het geval is. De nog te ontvangen facturen post kosten die betrekking hebben op 2024 waarvoor in 2025 een factuur wordt ontvangen en de reservering voor de PBB is in deze post opgenomen.

NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN

HUURVERPLICHTINGEN

AQUON heeft de volgende niet uit de balans blijken huurverplichtingen:

Locatie	Resterende looptijd	Tot	Verplichting komend jaar	Totale verplichting
Dordrecht Bedrijfshal + kantoor	21 mnd	30/09/2026	65.400	114.400
's-Hertogenbosch Bedrijfshal + kantoor	38 mnd	28/02/2028	33.900	107.350
Zoeterwoude Bedrijfshal + kantoor	50 mnd	28/02/2029	116.100	483.750
Totaal			215.400	705.500

Bedragen in euro's

OVERIGE VERPLICHTINGEN

AQUON heeft de volgende niet uit de balans blijken overige verplichtingen:

Product/Leverancier	Resterende looptijd	Tot	Verplichting komend jaar	Totale verplichting
Printer/copiers	47 mnd	30/11/2028	12.500	49.100
Automatisering:				
Constant IT B.V. (vh Actacom)	6 mnd	30/06/2025	269.000	269.000
Uno Automatiseringsdiensten BV	62 mnd	31/08/2030	262.200	2.709.000
Ecosys	12 mnd	31/12/2025	65.300	65.300
Four Digits (OMS)	24 mnd	01/01/2027	150.800	301.600
Gilde Main BV (AMS)	30 mnd	01/07/2027	13.300	33.200
Catering:				
Koffie Partners B.V.	44 mnd	22/08/2028	25.400	93.100
Personeelsdiensten:				
Personeelsdiensten WSRL	12 mnd	01/01/2026	82.200	82.200
Healthcare	12 mnd	01/01/2026	41.800	41.800
Lease auto's:				
Dutchlease	5 mnd	31-5-2025**	744.900	1.567.100
Facilitaire dienstverlening				
Beveiliging/bewaking Securitas	12 mnd	01/01/2026	54.700	54.700
Effektief Groep B.V.	36 mnd	01/01/2028	145.200	435.600
Totaal			1.867.300	5.701.700

Bedragen in euro's

10. TOELICHTING OP DE EXPLOITATIEREKENING OVER HET BEGROTINGSJAAR

ALGEMEEN

De indeling van de exploitatierekening wijkt (gedeeltelijk) af van de indeling zoals die is opgenomen in bijlage 2 van de Regeling beleidsvoorbereiding en verantwoording waterschappen. Bij de exploitatierekening is de indeling van de begroting gevolgd om de vergelijking tussen de begroting en de jaarrealisatie te vereenvoudigen.

De exploitatierekening van het programma Laboratorium en het programma Eigenaarsdeel wordt separaat weergegeven en toegelicht.

Het jaar 2024 sluit af met een exploitatiesaldo van nihil voor beide programma's. In de verordeningen van AQUON is geregeld dat de jaarbijdrage van de opdrachtgevers meebeweegt met de gerealiseerde productieomvang. De marginale kosten van de meer-productie worden daartoe als eindafrekening 2024 doorberekend aan de waterschappen.

11. PROGRAMMA LABORATORIUM

Kostensoort groepen	Kostensoorten	Programma-begroting 2024	Realisatie 2024	Vershil Begroting - Realisatie
LASTEN				
2.1	Salaris huidig personeel en bestuurders	12.947.000	12.287.055	659.945
2.2	Sociale premies	3.751.000	3.383.999	367.001
2.4	Overige personeelslasten	875.000	1.026.269	-151.269
2.5	Personeel van derden	2.396.000	2.942.635	-546.635
	Personeelslasten	19.969.000	19.639.959	329.041
3.11	Uitbestedingen analyses	5.817.000	6.734.829	-917.829
	Uitbesteding	5.817.000	6.734.829	-917.829
3.1	Duurzame gebruiksgoederen	300.000	463.181	-163.181
3.2	Overige gebruiks- en verbruiksgoederen	3.654.000	3.532.927	121.073
3.3	Energie	850.000	626.323	223.677
	Materiële lasten	4.804.000	4.622.431	181.569
1.1	Externe rentelasten	119.000	108.189	10.811
1.3	Afschrijvingen activa	1.840.000	1.545.544	294.456
	Kapitaalslasten	1.959.000	1.653.734	305.266
3.4	Huren en rechten	94.000	170.025	-76.025
3.5	Leasebetalingen operational lease	942.000	935.364	6.636
3.7	Verzekeringen	57.000	82.330	-25.330
3.8	Belastingen	21.000	-118.929	139.929
3.9	Onderhoud door derden	665.000	918.655	-253.655
3.10	Overige diensten door derden	1.452.000	1.454.385	-2.385
	Overige indirecte lasten	3.231.000	3.441.830	-210.830
5.2	Onvoorzien	400.000	6.137	393.863
	TOTAAL LASTEN	36.180.000	36.098.919	81.081

BATEN				
1.1	Externe rentebaten	0	373.880	-373.880
3.6	Diensten voor derden	500.000	659.361	-159.361
	Bijdrage deelnemers	35.684.000	35.092.262	591.738
	TOTAAL BATEN	36.184.000	36.125.503	58.497
	Gerealiseerd resultaat voor bestemming, volgend uit voorgaande onderdelen	4.000	26.584	-22.584
	Bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelasting	-4.000	-26.584	22.584
	TOTAAL SALDO BATEN EN LASTEN	0	0	0
	GEREALISEERD RESULTAAT	0	0	0

Bedragen in euro's

LASTEN

Personeelslasten

Het aantal personeelsleden in het laboratoriumdeel is in 2024 met 7 medewerkers gestegen naar 215 medewerkers.

Kostensoort groepen	Kostensoorten	Programma-begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil Begroting - Realisatie
LASTEN				
2.1	Salaris huidig personeel en bestuurders	12.947.000	12.287.055	659.945
2.2	Sociale premies	3.751.000	3.383.999	367.001
2.4	Overige personeelslasten	875.000	1.026.269	-151.269
2.5	Personeel van derden	2.396.000	2.942.635	-546.635
	Personeelslasten	19.969.000	19.639.959	329.041

Bedragen in euro's

Conform de CAO Waterschappen 2024 stegen per 1 januari de salarisschalen met 25 euro en vervolgens nog met 3 procent. Vervolgens werden de salarissen per 1 juli nogmaals met 2 procent verhoogd. In de Programmabegroting was eveneens een salarisstijging van 5 procent begroot.

De personeelslasten waren voor 2024 op 19,9 miljoen begroot. Dit jaar konden niet alle (met name specialistische) vacatures worden ingevuld als gevolg van de krappe arbeidsmarkt. Hierdoor heeft een onderschrijding plaatsgevonden op de posten salarissen en sociale premies.

De overschrijding van de uitgaven op het gebied van personeel van derden wordt veroorzaakt door meer inzet van detacherings- en uitzendkrachten. Deze inzet is noodzakelijk gebleken om enerzijds piekbelasting in de productie op te vangen en anderzijds om specialistische kennis in de ondersteuning in te huren.

Binnen AQUON is onderscheid gemaakt met betrekking tot de inhuur. Er is inhuur ten behoeve van direct productie (1.782.726 euro) en overige inhuur ondersteuning (1.159.909 euro). In de overige inhuur vallen medewerkers die tijdelijk worden ingehuurd vanwege hun specifieke expertise of ter vervanging van (langdurig) zieke collega's.

Uitbesteding

Onder deze kostencategorie worden de kosten voor de uitbesteding van werkzaamheden aan derden opgenomen. Dit betreft uitbestede werkzaamheden voor de afdelingen Chemie, Hydrobiologie en Monsternamen en Logistiek. De kosten voor uitbestedingen in 2024 wijken ten opzichte van de begroting behoorlijk af. In de programmabegroting is uitgegaan van een 3.500k verkooppunten voor uitbesteding. In werkelijkheid is de productie in 2024 4.325K. Hierdoor zijn de uitgaven voor uitbestede werkzaamheden hoger dan was begroot.

MATERIËLE LASTEN

Duurzame gebruiksgoederen

Deze kostencategorie betreft de aangeschafte duurzame gebruiksgoederen welke de activeringsgrens van 15.000 euro niet overschrijden. De kosten zijn hoger dan begroot (133K euro). Dit komt met name door het aanschaffen van nieuwe koelkasten en vriezers na de verhuizing naar Houten.

Overige gebruiksgoederen en verbruiksgoederen

De kosten voor deze kostencategorie blijven iets lager dan begroot. Onder deze kosten vallen met name drie grote kostenposten, te weten: automatiseringskosten, chemicaliën en materialen laboratorium.

Energie

Deze kostencategorie bevat de gas- en energiekosten van de verschillende locaties. Er is sprake van een onderschijding. Eind 2023 is er een nieuw energiecontract tot en met eind 2024 afgesloten. De kosten van het nieuwe contract heeft zorggedragen voor lagere energiekosten.

KAPITAALLASTEN

Externe rentelasten

Onder deze post is de rente van bij twee bankinstellingen afgesloten leningen opgenomen. De rentelasten tijdens de bouw voor de leningen met betrekking tot de nieuwbouw worden geactiveerd.

Afschrijvingen

Deze kostencategorie betreffen de afschrijvingen van immateriële en materiële vaste activa. De afschrijvingen vallen lager uit dan begroot doordat in het verleden enkele investeringen in apparatuur zijn uitgesteld. In 2024 hebben een aantal grote investeringen plaatsgevonden. Deze investeringen worden in 2025 geactiveerd en afgeschreven.

OVERIGE INDIRECTE LASTEN

Huur en rechten

Onder deze post worden de huur- en servicekosten voor de locaties Dordrecht, 's-Hertogenbosch en Zoeterwoude verantwoord. In de programmabegroting 2024 was nog niet voorzien in een extra satelliet locatie. Uit onderzoek blijkt dit kostenefficiënt te zijn.

Leasebetalingen operationele lease

Deze post betreft de kosten voor het leasen van de bedrijfsauto's.

Verzekeringen

Het betreft hier voornamelijk de premies van de polissen voor de aansprakelijkheidsverzekeringen en brand- en opstalverzekeringen voor de panden. In 2024 zijn de kosten voor de opstalverzekering verhoogd. Vanaf augustus is het pand in Houten bij de opstalverzekering opgenomen.

Belastingen

De belastingen hebben betrekking op gemeentelijke belastingen (WOZ, verontreinigingsheffing, etc.). In deze post is ook de teruggaaf van de vennootschapsbelasting over 2021, 2022 en 2023 verwerkt (109.952 euro).

Onderhoud door derden

Onder deze post worden de volgende kostenposten opgenomen: Onderhoud auto's, onderhoudscontracten en -kosten apparatuur, onderhoud gebouwen, onderhoud sensormonitoring, schoonmaak derden en groenvoorziening.

Met name bij de onderhoudskosten laboratorium apparatuur en onderhoud gebouwen zijn overschrijdingen van de begroting. Na de verhuizing heeft veel onderhoud plaatsgevonden aan laboratorium apparatuur en voor veel apparatuur is het onderhoudscontract afgelopen of is de garantie verlopen waardoor onderhoud zonder contract plaatsvindt. Bij onderhoud gebouwen heeft in 2024 veel onderhoud aan de gebouwen plaats moeten vinden om gebreken en storingen op te lossen. De kosten zijn ook gestegen in verband met de toename van het aantal meetstations voor sensing.

Diensten door derden

Kostensoort groepen	Kostensoorten	Programma begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil Begroting - Realisatie
LASTEN				
3.10	Diensten door derden	1.452.000	1.454.385	-2.385
	Diensten door derden	1.452.000	1.454.385	-2.385

Bedragen in euro's

Diensten door derden betreft onder andere advieskosten, de uitbesteding van transport tussen de AQUON-locaties en kosten voor accreditatie, accountants, salarisadministratie en afvoer van laboratoriumafval.

Onvoorzien

Kostensoort groepen	Kostensoorten	Programma begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil Begroting - Realisatie
LASTEN				
5.2	Onvoorzien	400.000	6.137	393.863
	Onvoorzien	400.000	6.137	393.863

Bedragen in euro's

In de begroting was er in overleg met de deelnemers een post opgenomen van 400.000 euro in verband met de verouderde staat van het pand in Leiden. Het bedrag van 6.137 euro betreft onderhoud aan het pand in Leiden.

BATEN

Externe rentebaten

Kostensoort groepen	Batensoorten	Programma begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil Begroting - Realisatie
LASTEN				
1.1	Externe rentebaten	0	373.880	-373.880
	Externe rentebaten	0	373.880	-373.880

Bedragen in euro's

Door de oplopend rente heeft AQUON in 2024 rente ontvangen over het bij de Schatkistbankieren uitstaande saldo. De rentebaten over het aan het laboratoriumdeel toe te rekenen saldo bedraagt 373.880 euro.

Diensten voor derden

De opbrengst is in verband met werken voor derden. Deze derden betreffen veelal private bedrijven niet zijnde de deelnemende waterschappen.

Bijdrage deelnemers

Onder deze post zijn de bedragen van de bijdragen verantwoord van de deelnemende waterschappen en hoogheemraadschappen. Deze bedragen worden door middel van een voorschot berekend en achteraf vindt verrekening van de totale kosten plaats. Over het jaar 2024 zijn de kosten van de NRS-bemonsteringen separaat gefactureerd, conform de afspraken met het RIVM.

WET NORMERING TOPINKOMENS

De wet normering topinkomens (WNT) presenteert een overzicht van de inkomens van de topfunctionarissen van AQUON. Het inkomen van een topfunctionaris in de (semi-) publieke sector mag volgens de WNT maximaal 130 procent van een ministersalaris zijn. (Semi-) publieke instellingen zijn verplicht om jaarlijks de bezoldigingsgegevens en eventuele ontslagvergoeding van hun functionarissen te publiceren in de financiële jaarverslagen.

Het algemene en dagelijkse bestuur van AQUON is te kwalificeren als toezichthoudende topfunctionarissen en is onbezoldigd. AQUON heeft in 2024 geen topfunctionarissen in dienst met een hoger salaris dan toegestaan op basis van de WNT. De dagelijkse leiding wordt uitgeoefend door de directeur. In het kader van de WNT is het volgende overzicht voor 2024 opgesteld:

NAAM TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE
De heer P.H.Daverveldt	Voorzitter AB/DB
Mevr. M. Boons	Lid AB
De heer P. van der Eijk	Lid AB
Mevr. A. Hagenaars	Lid AB
De heer P. Ouwendijk	Lid AB
De heer H. Schouffoer	Lid AB/DB
De heer F. Tijhof	Lid AB
De heer J. Verdoold	Lid AB
Mevr. S. de Zoeten	Lid AB/DB
Mevr. N. van Zoelen	Lid AB/DB

VOOR WAARMERKINGS-
DOELEINDEN

Verstegen accountants
en adviseurs B.V.

d.d. 03-04-2025.

Leidinggevende topfunctionarissen met een dienstbetrekking

	J.K. BOUMA
Functie (functienaam)	directeur
In dienst vanaf (datum begin functievervulling)	15 september 2014
In dienst tot en met (datum einde functievervulling)	heden
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja
Deeltijdfactor (minimaal 0,025 fte)	100%
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	160.302
Voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn	23.274
Totale bezoldiging uit hoofde van de functie van topfunctionaris	183.576
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	233.000
Vergelijkende cijfers 2023	
(Fictieve) dienstbetrekking?	Ja
Deeltijdfactor (minimaal 0,025 fte)	100%
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	152.543
Voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn	22.161
Totale bezoldiging uit hoofde van de functie van topfunctionaris	174.704
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	223.000

Bedragen in euro's

Het bezoldigingsmaximum voor de directie bedraagt 233.000 euro. Dit maximum wordt niet overschreden door de directie. Het bijbehorende bezoldigingsmaximum voor de voorzitter van het bestuur bedraagt 34.950 euro en voor de overige leden van bestuur 23.300 euro. Deze maxima worden niet overschreden, de bestuursleden ontvangen geen bezoldiging.

De binnen onze organisatie geïdentificeerde leidinggevende topfunctionarissen met een dienstbetrekking hebben geen dienstbetrekking bij een andere WNT-plichtige instelling(en) als leidinggevende topfunctionaris (die zijn aangegaan vanaf 1 januari 2018).

Overige rapportageverlichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2024 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

12. PROGRAMMA EIGENAARSDEEL

Kostensoort groepen	Kostensoorten	Programma-begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil Begroting - Realisatie
LASTEN				
2.1	Salaris huidig personeel	827.946	217.477	610.469
2.2	Sociale premies	228.931	46.774	182.157
2.4	Overige personeelslasten	805.950	258.909	547.041
2.5	Personeel van derden	82.169	147.463	-65.294
	Personeelslasten	1.944.996	670.624	1.274.373
3.1	Duurzame gebruiksgoederen	0	13.789	-13.789
3.2	Overige gebruiks- en verbruiksgoederen	0	58.313	-58.313
3.3	Energie		-27.101	27.101
	Materiële lasten	0	45.001	-45.001
3.9	Onderhoud door derden	-	35.204	-35.204
3.10	Overige diensten door derden	231.722	389.552	-157.830
	Overige indirecte lasten	231.722	424.756	-193.034
5.2	Onvoorzien	1.100.000	0	1.100.000
	Onvoorzien	1.100.000	0	1.100.000
	TOTAAL LASTEN	3.276.718	1.140.381	2.136.337
BATEN				
	Bijdrage deelnemers	1.933.000	1.933.000	0
	TOTAAL BATEN	1.933.000	1.933.000	0
	Bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelasting	0	0	0
	TOTAAL SALDO BATEN EN LASTEN	-1.343.719	792.619	-2.136.338
	Mutatie bestemmingsreserve	1.343.719	-792.619	2.136.338
	GEREALISEERD RESULTAAT	0	0	0

Bedragen in euro's

LASTEN

Bij het opstellen van de businesscase waren de kostenposten niet volledig inzichtelijk te maken. Om deze reden is er een relatief groot bedrag aan onvoorzien opgenomen, wat ter dekking van alle voorkomende kosten ten behoeve van de centralisatie dient. De daadwerkelijke kosten worden geboekt op de juiste kostensoort.

Personeelslasten

Uitgaven op het gebied van personeel ten behoeve van de centralisatie worden onder personeelslasten verantwoord bij het programma Eigenaarsdeel. Het salaris huidig personeel betreft de kosten voor de projectleider nieuwbouw AQUON en de assistent projectleider nieuwbouw.

Daarnaast zijn in deze post de frictiekosten van personeel dat al is afgevoerd in verband met de voorgenomen verhuizing naar Houten, de vergoeding voor verhuiskosten en de compensatie van de extra reistijd als gevolg van uitvoering van de regelingen zoals opgenomen in het Sociaal Statuut, opgenomen.

In 2024 zijn er diverse activiteiten geweest om de teams die nu nog over twee verschillende locaties verdeeld zijn (denk aan teams Chemie en Hydrobiologie) voor te bereiden op de toekomstige samenwerking op één locatie. Er is in 2024 een gezamenlijke 1-AQUON dag geweest. De betreffende kosten zijn opgenomen onder Overige personeelslasten.

De inzet van extern personeel ten behoeve van het change-programma is opgenomen onder personeel van derden. Ook de externe ondersteuning ten behoeve van de projectleider nieuwbouw is hier opgenomen.

Materiële lasten

Onder de materiële lasten vallen de kostenposten duurzame gebruiksgoederen, overige gebruiks- en verbruiksgoederen en energie. Deze kosten zijn niet begroot. De kosten voor duurzame gebruiksgoederen waren voor aankleding werkcafé en laboratoriumapparatuur. De kosten voor de documentaire van AQUON komen ten laste van overige gebruiks- en verbruiksgoederen. Voor de kosten van energie heeft AQUON een creditnota van de aannemer ontvangen voor het verbruik tijdens de bouw.

Overige gebruiks- en verbruiksgoederen

In de programmabegroting was een uitgave voorzien van € 231.722. De daadwerkelijke kosten zijn € 424.756. De kosten hebben met name betrekking op de verhuiskosten van alle laboratoriumapparatuur, de eerste schoonmaak na oplevering en de huur van de vergaderruimten voor overleggen ter voorbereiding op de centralisatie naar Houten.

BATEN

Bijdrage deelnemers

Onder deze post zijn de bedragen van de bijdragen verantwoord van de deelnemende waterschappen en hoogheemraadschappen. Deze bedragen worden door middel van een voorschot in rekening gebracht.

Mutatie bestemmingsreserve

Door het algemeen bestuur is besloten dat er in 2021 een bestemmingsreserve gevormd zal worden ten behoeve van de frictiekosten die het gevolg zijn van de centralisatie van AQUON. Het resultaat over 2024, groot 792.619 euro, uit het Eigenaarsdeel wordt aan deze bestemmingsreserve toegevoegd. AQUON verwacht dat de totale realisatie van de frictiekosten de budgetten opgenomen in de businesscase zal onderschrijven. Bij de afronding van het project centralisatie in 2025 zal ook een definitieve inschatting van de benodigde bestemmingsreserve voor nadere afwikkeling gemaakt worden, en zal het restant verrekend worden met de waterschappen.

13. GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Begin Januari 2025 heeft AQUON haar bedrijfspand in Leiden verkocht aan Hoogheemraadschap van Rijnland, zoals opgenomen in de businesscase centralisatie, tegen boekwaarde. De opbrengst wordt verantwoord in het boekjaar 2025.

14. OVERIGE GEGEVENS

VOOR WAARMERKINGS-
DOELEINDEN

Verstegen accountants
en adviseurs B.V.

d.d. **03-04-2025**.

15. BESLUIT TOT RESULTAATBESTEMMING 2024 EN VASTSTELLING VAN DE JAARREKENING

VOORSTEL TOT RESULTAATBESTEMMING

In de statuten van de GR AQUON is een artikel opgenomen omtrent de kostentoerekening.

Artikel 36 Kostentoerekening:

1. Het algemeen bestuur stelt, als onderdeel van de begroting, jaarlijks de uitgangspunten voor de toerekening van de kosten aan de producten vast.
2. De bijdrage, bedoeld in het eerste lid, is opgebouwd uit:
 - a. laboratorium gerelateerde kosten;
 - b. eigenaarskosten
3. De laboratorium gerelateerde kosten bestaan voor:
 - a. 75 procent uit vaste kosten. Deze kosten worden, in de verhouding van het individueel voortschrijdend gerealiseerde driejaarsgemiddelde productieaantal ten opzichte van de totale productie in het desbetreffende tijdvak, verrekend. De gerealiseerde productieaantallen worden overgenomen uit de meest actuele vastgestelde jaarstukken; en
 - b. 25 procent uit variabele kosten. Deze kosten worden, in de verhouding van de individuele werkelijke jaarproductie ten opzichte van de werkelijke totale productie in het desbetreffende jaar, verrekend.
 - c. De som van de kostentoerekening zoals vermeld in de leden 3a en 3b van dit artikel vormt de definitieve bijdrage van een deelnemer voor laboratorium gerelateerde kosten.
4. De bijdrage, bedoeld in het derde lid, is terug te leiden naar een prijsstelling voor producten en diensten.
5. De eigenaarskosten hebben betrekking op de kosten die gemaakt worden om AQUON een duurzame gezonde basis te geven en te doen behouden. Deze kosten worden op een gelijke wijze verrekend als vermeld in lid 3.a. van dit artikel.
6. Het algemeen bestuur bepaalt de hoogte van de eigenaarskosten.
7. Het algemeen bestuur brengt voorafgaand aan ieder kwartaal een voorschot in rekening bij de deelnemers.
8. Het voorschot, bedoeld in het voorgaande lid, is gebaseerd op de programmabegroting van het betreffende jaar.
9. De afrekening van de bijdrage vindt jaarlijks plaats bij de vaststelling van de jaarrekening.

De jaarrekening 2024 wordt na een algehele afrekening met de opdrachtgevers afgesloten met een bedrijfsresultaat van nihil. De totale kosten uit de programmabegroting worden verrekend met de hoogheemraadschappen en waterschappen volgens het besluit van het Algemeen Bestuur d.d. 10 november 2016.

Besluit tot vaststelling van jaarrekening

Op grond van de Wet op Gemeenschappelijke Regelingen wordt de jaarrekening van de GR AQUON vóór 15 april 2025 aangeboden aan het Algemeen Bestuur.

Op grond van artikel 104 van de Waterschapswet wordt de GR AQUON Jaarrekening 2024 in de openbare vergadering van het Algemeen Bestuur van AQUON op 31 maart 2025 goedgekeurd.

Mutatie bestemmingsreserve

Door het algemeen bestuur is besloten dat er in 2021 een bestemmingsreserve gevormd zal worden ten behoeve van de frictiekosten die het gevolg zijn van de centralisatie van AQUON. Het resultaat uit het Eigenaarsdeel over 2024 wordt aan deze bestemmingsreserve toegevoegd.

Vastgesteld wordt dat het bedrijfsresultaat van AQUON GR, na bovengenoemde mutatie van de bestemmingsreserve, de algemene afrekening met de opdrachtgevers nihil is.

De jaarrekening over het begrotingsjaar 2024 wordt vastgesteld.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

VOOR WAARMERKINGS-
DOELEINDEN

Verstegen accountants
en adviseurs B.V.

d.d. **03-04-2025**.

JAARSTUKKEN 2024

MAART 2025

VOOR WAARMERKINGS-
DOELEINDEN

Verstegen accountants
en adviseurs B.V.

d.d. **03-04-2025**

Aan het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling
AQUON

info@verstegenaccountants.nl
www.verstegenaccountants.nl

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2024 van gemeenschappelijke regeling AQUON te Houten gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2024 als van de activa en passiva van de gemeenschappelijke regeling AQUON op 31 december 2024 in overeenstemming met hoofdstuk 4 van het Waterschapsbesluit;
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2024 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder interne verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, zoals opgenomen in het normenkader van de gemeenschappelijke regeling AQUON.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de balans per 31 december 2024;
- 2 de exploitatierekening over 2024;
- 3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Waterschapsbesluit, het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 12 december 2023 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2024. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeenschappelijke regeling AQUON zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 372.000 voor fouten en voor onzekerheden € 1.116.000, waarbij de bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves, zoals voorgeschreven in artikel 5.2 lid 1 Waterschapsbesluit.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2024. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 5.3 Waterschapsbesluit.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 73.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met de *Regeling Controleprotocol WNT 2024* hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in *artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT*, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- samenvatting van directie en bestuur;
- profielschets en verkorte weergave van de financiële resultaten;
- duurzaamheid;
- algemene toelichting op de jaarstukken;
- jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen;
- overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met hoofdstuk 4 van het Waterschapsbesluit.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met hoofdstuk 4 van het Waterschapsbesluit. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder interne verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, zoals opgenomen in het normenkader van de gemeenschappelijke regeling AQUON.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de organisatie.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur, de Regeling Controleprotocol WNT 2024, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Dordrecht, 3 april 2025

Verstegen accountants en adviseurs B.V.,

Digitaal ondertekend door:

Jaap Schot
3 april 2025 17:52 +02:00

drs. J. Schot RA